Meerjarenbegroting 2024 - 2027

Gemeenschappelijke regeling
Samenwerking De Liemers

Versie 1.0
Datum 16 maart 2023

Inhoud

Inhoud **2**

Inleiding **4**

Richtlijnen programmabegroting 2024 – 2027 ..... **8**

BELEIDSBEGROTING **10**

Programmaplan **11**

1. Programma Bestuur **12**

1.1 Bestuur *12*
1.1.1 Wat willen wij bereiken? 12
1.1.2. Wat gaan we daarvoor doen? 12
1.1.3. Wanneer zijn we tevreden? 12

1.2. Ondernemingsraad *13*
1.2.1. Wat willen wij bereiken? 13
1.2.2. Wat gaan we daarvoor doen? 13
1.2.3. Wanneer zijn we tevreden? 13

1.3. Wat mag het kosten? *13*

2. Programma RID **14**

2.1 Wat willen we bereiken? *14*

2.2. Wat gaan we daarvoor doen? *14*

2.3. Wie zijn daarbij betrokken? *15*

2.4. Wanneer zijn wij tevreden? *16*

2.5. Wat mag het kosten *16*

3. Programma Inkoop **17**

3.1. Wat willen we bereiken? *17*

3.2. Wat gaan we daarvoor doen? *17*

3.3. Wie zijn daarbij betrokken? *17*

3.3. Wanneer zijn we tevreden? *18*

3.4 Wat mag het kosten *18*

4. Programma RSD **19**

4.1. Algemeen (Ontwikkelingen) *19*

4.2. Kerntaak, missie, visie en doelstellingen *19*

4.3 Wat willen wij bereiken *22*

4.4 Uitgangspunten begroting 2024-2027 ..... *22*

4.5 Wat gaan we daarvoor doen? *23*
4.5.1. Unit Werk 23
4.5.2. Zorg en Ondersteuning 24

4.5.3 Specifieke doelgroepen 25
4.5.4. Inkomensondersteuning 26
4.5.5. Liemers Ondernemersportaal 26
4.6 Deelprojecten gericht op bedrijfsvoering 26
4.6.1. Dienstverleningsconcept 27
4.6.2. Interne organisatie 27
4.7 Wanneer zijn we tevreden? 29
4.8 Wat mag het kosten? 29
Beleidsindicatoren Sociaal Domein 30
BELEIDSPROGRAMMA 31
Paragrafen 31
5. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 32
6. Onderhoud kapitaalgoederen 34
7. Financiering 34
8. Bedrijfsvoering 34
9. Wet Openbare Overheid 36
10. Verbonden partijen 37
Financiële begroting 38
11. Overzicht van baten en lasten 39
11.1 Programma Bestuur 41
11.2 Programma RID 42
11.3 Programma Inkoop 45
11.4 Programma RSD 46
Bijlage 1: WID 48
1.1 Participatiebudget 48
1.2 Inkomensdeel 48
1.3 Dienstverlening 49
Bijlage 2: Geprognosticeerde meerjarenbalans 52
Bijlage 3: Taakvelden 53
Bijlage 4: Totaaloverzicht KPI's RSD vanuit Bestuurlijke opdracht 2021-2023 55

Inleiding

Voor u ligt de meerjarenbegroting van de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers 2024 tot en met 2027.

De meerjarenbegroting 2024 – 2027 van Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers bevat de begrotingsinformatie voor de samenwerking op het gebied van ICT, Inkoop en Werk & Inkomen in het kader van de Participatiewet van de gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar.

Uitgangspunten voor de samenwerking zijn:

- Vermindert de kwetsbaarheid van de organisatie
- Verbetert de kwaliteit van het werk en dus de dienstverlening aan de burgers
- Zaken worden efficiënter uitgevoerd
- (wettelijke) Ontwikkelingen kunnen sneller worden opgepakt.

De drie Liemerse gemeenten hebben een gedeelde bestuurlijke visie op samenwerking:
Samenwerking is het, met behoud van de huidige bestuurlijke zelfstandigheid, vergroten van de gemeentelijke slagkracht door bundeling van ambtelijke expertise op strategisch, tactisch en operationeel niveau met als resultaat verhoogde kwaliteit, continuïteit en efficiëntie.

Kortom: een versterkte positie voor de drie gemeenten in de Liemers gericht op gezamenlijke uitvoering (bedrijfsvoering) van taken op Werk en Inkomen, ICT en Inkoop.

Beleidsbepaling – daar waar mogelijk op elkaar afgestemd – blijft bij de individuele gemeenten en de uitvoering en ontwikkeling van het beleid wordt door de samenwerking opgepakt. Gemeenten hebben wel aanvullend de mogelijkheid om diensten af te nemen.
Als er sprake is van beleid bij de individuele gemeenten en uitvoering door het samenwerkingsverband, is de juridische structuur (vorm) een hulpmiddel om deze uitgangspunten te borgen.
Als vorm voor de samenwerking is gekozen voor het treffen van een gemeenschappelijke regeling waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld. De samenwerking op alle drie de terreinen – ICT, Inkoop en Werk & Inkomen - zijn onder de werking van de gemeenschappelijke regeling gebracht.

Deze begroting 2024 – 2027 bestaat uit een Programmaplan. Dit plan bevat:

- de te realiseren programma's, met per programma de 'W'-vragen
- de beleidsindicatoren
- een overzicht van de baten en lasten per programma.

Daarna volgen de paragrafen zoals:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Wet Open Overheid (WOO)
- Verbonden partijen.

Tot slot is de Financiële begroting per programma opgenomen, waarin de financiële vertaling van het programmaplan heeft plaatsgevonden, inclusief de meerjarenraming met geprognosticeerde begin- en eindbalans.

Onzekerheden met betrekking tot deze meerjarenbegroting:

- De prijsontwikkelingen en inflatie maken het opstellen van deze begroting erg lastig
- Het Bestuur moet in 2023 nog instemmen met de wijze waarop de nieuwe Wet op de Gemeenschappelijke regeling voor de SDL wordt ingevoerd.
- Bestuurdersrechtmatigheid en toezicht moet ingericht worden.
- In 2021 heeft de RID een start gemaakt met een bestuurlijk opdracht. In 2022 heeft M&I Partners een rapport opgesteld m.b.t. de toekomst van de RID. Het voorstel wordt het 1e kwartaal 2023 voorgelegd aan het DB SDL. In het voorstel worden tijdelijk extra middelen gevraagd. Omdat dit nu nog niet is vastgesteld, is hier in deze begroting nog géén rekening mee gehouden. Voor 2023 gaat het om € 560.000,= en voor 2024 is de verwachting dat dit om incidenteel € 530.000,= gaat. Dit bedrag is nog **niet** verwerkt in deze begroting.
- Na het vertrek van de directeur RID in februari 2022 wordt deze functie tijdelijk waargenomen door de Algemeen directeur SDL, tot duidelijkheid is over de bestuurlijke opdracht RID.
- De RID heeft ultimo 2021 een voorstel gedaan voor aanpassingen naar aanleiding van de 'Brief van Van Zanen' inzake 'Cyberalert' waarin gemeenten opgeroepen wordt benodigde tijd, mensen en middelen vrij te maken om de digitale beveiliging in lijn te brengen met de actuele risico's van ransomware. Voor 2022 is hier incidenteel geld voor vrijgemaakt. Vanaf 2023 zijn structureel de lasten verhoogd met 2 ton (dit was al verwerkt in de primitieve begroting).
- Ook aanpassingen naar aanleiding van de nieuwe I-visie/I-strategie of cloudvisie zijn niet meegenomen in deze begroting.
- Bij de eerste gesprekken inzake de Bestuurlijk opdracht RID is er onduidelijkheid ontstaan over de afdeling Inkoop. Ook hiervoor heeft ultimo 2022 een extern bureau een onderzoek uitgevoerd waaruit een advies komt over de afdeling Inkoop, maar omdat er nog geen officieel besluit is genomen, is dit programma in lijn van het verleden begroot.
- Er zijn in 2022 veel applicaties via de software brooker opnieuw aanbesteed. Dit scheelt tijd maar kost wel 2% van de aanbestedingssom. Dit komt bovenop de enorme prijsstijging die de softwareleveranciers zelf al hebben aangekondigd.
- De dienstverleningsovereenkomsten van de RID met WSP en de MGR eindigen op 31-12-2022, maar de wens van MGR is om de diensten van de RID af te blijven nemen. Omdat de bestuurlijke opdracht nog niet helder is, is dit niet omgezet in een nieuw contract maar is voor 2023 besloten hier een addendum voor op te maken. Voor deze begroting gaan wij ervan uit dat de dienstverlening wordt gecontinueerd na 2023.
- De bestuurlijke opdracht van de RSD loopt tot en met 2023. Voor 2024 en verder wordt een verlenging c.q. nieuwe bestuurlijke opdracht opgesteld. In overeenstemming met de accountmanagers van de gemeenten wordt in deze begroting het re-integratiebudget inclusief de indexering in de lijn van de bestuurlijke opdracht begroot. Dit is onder voorbehoud van het besluit van de gemeenteraden. Dit betreft doorontwikkeling van huidig beleid.
- De dienstverleningsovereenkomsten RSD worden jaarlijks geactualiseerd.
- Het contract voor Suite 4 Sociaal Domein in per 01-01-2023 aanbesteed via de software Brooker. De kostenverhoging is verwerkt in deze begroting.
- Afhandeling Covid19. De terugvordering van de verstrekte bedrijfskredieten zal ook in 2024 extra tijd vergen van de RSD. Hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd waaruit de kosten structureel zullen worden onttrokken.
- Begeleiding van Schuldhulpverlening aan zelfstandigen wordt uitgevoerd, dit valt nu onder de DVO;
- De invoering van de nieuwe Wet Inburgering per 1 januari 2022 geeft nog veel onduidelijkheden over de rol van de RSD en wat de impact is voor de RSD. Voor nu wordt het beperkt begroot in de DVO.

- De investeringskredieten die vrijvallen in 2024 (€ 823.000,=) en verder, zijn volledig weer als investering en dus kapitaallasten meegenomen in deze meerjarenbegroting. De besteding van deze gelden zal afhankelijk zijn van noodzaak van vervanging, de I-strategie en de cloudvisie. De besteding van de investeringsbudgetten zal gezamenlijk met de RID contactpersonen worden bepaald.

In de kaderbrief hebben wij ook reeds melding gemaakt (van een deel) van deze punten. Daar hebben wij ook aangegeven dat wij gezien de (prijs- en loon-)ontwikkelingen voor 2023 de Primitieve begroting 2023 moeten bijstellen om een goede basis te hebben voor de begroting 2024.
In de hoop dat na de prijsstijgingen voor 2023 het voor 2024 en verder zal stabiliseren volgen wij, na bijstelling van de begroting voor 2023, voor 2024 – 2027 de septembercirculaire:

- 4,2% voor loonkosten en
- 2,4% voor prijsindexatie.

Aangezien het bij veel zaken om aannames gaat (inschattingen m.b.t. formatie en kosten) gaan wij deze goed benoemen, zodat eventuele verschillen in de realisatie te herleiden zijn.

Financiën
Op de vastgestelde Meerjarenbegroting 2023-2026 zijn wijzigingen doorgevoerd naar aanleiding van de ongebruikelijke economische situatie, waarbij de CAO-afspraken voor 2023 veel hoger uitvallen dan de geïndexeerde 1,9% voor lonen en de overige prijsstijgingen zijn veel hoger dan de geïndexeerde 1,6%. Om een realistisch beeld te geven voor 2023 en het begrotingsjaar 2024 hebben wij de primitieve begroting 2023 aangepast naar totaal 7% voor personeelskosten en 9% voor de overige kosten. Dit conform de kaderbrief die wij in december hebben toegezonden.
Hierop hebben wij voor de huisvestingskosten een afwijking gemaakt omdat de factuur voor de huur en servicekosten zijn opgelegd met 14,6% verhoging. Dit hebben wij dan ook toegepast in 'Begroting 2023 nw'.

De begroting 2023 nw geeft een stijging weer van € 672.235,= ten opzicht van de primitieve begroting 2023. Deze kostenstijging komt gemiddeld neer op stijging van 5,9% ten opzichte van de primitieve begroting 2023, veroorzaakt door de indexeringen van loonkosten en overige kosten.

Consolidatie Exploitatiekosten op kostensoort

Lasten	Rekening 2022	Begroting 2023 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2023 nw
Bestuurskosten	28.095	47.000	2.405	49.405
Personele kosten	7.471.932	7.395.334	441.187	7.836.521
Huisvestingskosten	447.490	440.430	48.452	488.882
Automatiseringskosten	403.167	418.719	41.602	460.320
Onderhoud applicaties	1.454.250	1.598.675	112.906	1.711.581
Facilitaire zaken	102.367	115.800	8.434	124.234
Advies en Controle	57.311	53.200	3.875	57.075
Ondersteunende dienst	198.072	222.700	11.146	233.846
Overige kosten	9.860	20.350	1.482	21.832
Kapitaallasten	1.007.387	1.022.844	745	1.023.589
Totaal lasten	**11.179.929**	**11.335.052**	**672.235**	**12.007.286**

Ontwikkeling
Onderdeel van de Bestuurlijke opdracht RID is het opstellen van een I-visie/I-strategie, een cloudvisie en een architectuurplaat. Doelstelling is deze half 2023 op te kunnen leveren.
Als hier afwijkingen ten opzichte van de begroting uit voortvloeien worden deze via de tussenrapportages of via een apart bestuursvoorstel voorgelegd aan het bestuur.

In het separate voorstel voor de bestuurlijke opdracht RID wordt voor 2023 € 560.000,= extra incidentele middelen gevraagd en voor 2024 € 530.000,=.
Deze bedragen zijn nog niet in deze meerjarenbegroting verwerkt.

Algemeen Directeur SDL/Directeur RSD	Wilfred Hekkers
Adjunct-directeur SDL/Directeur RID	vacature / vanaf januari 2023 een operationeel manager ingehuurd

Richtlijnen programmabegroting 2024 – 2027

Algemene dekkingsmiddelen
De gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers (SDL) voert de werkzaamheden voor Werk en Inkomen gemandateerd uit. Dit houdt in dat de SDL geen algemene dekkingsmiddelen ontvangt.

Met ingang van maart 2020 is de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig ondernemers (Tozo) door de RSD via mandaat uitgevoerd voor de drie deelnemende gemeenten. De terugvorderingen van de verstrekte bedrijfskredieten Tozo zal ook in 2024 en volgende jaren een taak van de RSD zijn. Bij het toekennen van de Tozo-uitkeringen zijn hiervoor uitvoeringskosten ontvangen en (gedeeltelijk) in een bestemmingsreserve Tozo opgenomen. De uitvoeringskosten zullen ten laste van de bestemmingsreserve worden uitgevoerd.

Overhead
De kosten zijn conform de Iv3-informatievoorschriften aan de taakvelden toegerekend.
In Bijlage 3 (pag. 53) wordt een overzicht van de taakvelden per programma en geconsolideerd weergegeven.
De begrote kosten voor 2024 zijn € 12.945.374,=. Hiervan wordt € 5.668.026,= toegerekend aan taakveld 0.4 Overhead, dit is 43,78%. Dit is een lichte stijging van 1,14% t.o.v. de jaarstukken 2022. Dit komt door de stijging van de kosten op Programma Bestuur, RID en Inkoop die hoofdzakelijk betrekking hebben op overhead.

Personeelslasten
Bij bepaling van de loonkosten wordt rekening gehouden met bevorderingen naar de functieschaal en periodieke verhogingen waar per 1 januari 2023 recht op bestaat. De CAO-afspraken zijn in de 'Begroting 2023 nw' aangepast naar ong. 7%, zoals aangegeven in de kaderbrief en is in lijn met het principeakkoord.
Op het moment van opstellen van deze begroting was er nog geen nieuwe CAO voor 2024 vastgesteld. Het principeakkoord loopt van 2 januari 2023 tot 1 januari 2024. De loonkosten zullen voor 2024 worden verhoog met 4,2% zoals aangegeven in de septembercirculaire 2022.

BTW
Met ingang van 01-01-2018 valt de SDL niet meer onder de koepelvrijstelling en de transparantieregeling. Dit houdt in dat de gehele SDL voor de BTW ondernemer is geworden.
De begroting gaat uit van de kosten exclusief BTW (conform de Wet op de Omzetbelasting 1968) doordat deze voor de SDL terug te vorderen zijn. De bijdragen worden met BTW gefactureerd naar de deelnemende gemeenten. Bij de deelnemende gemeenten is deze BTW niet geheel terugvorderbaar via de BTW-aangifte c.q. verrekenbaar met het BTW -Compensatiefonds.
De lasten in de gemeentelijke begroting voor deelname aan de SDL kunnen hoger zijn dan de hier weergegeven lasten, omdat er een deel kostprijsverhogende BTW is ontstaan. Dit verschilt per gemeente omdat dit afhankelijk is van het geldende mengpercentage per gemeente.

VPB
De uitvoeringstaken van de GR aan de deelnemende gemeenten valt onder de Objectvrijstelling VPB voor samenwerkingsverbanden aangezien:

- De activiteiten verricht worden voor de in het samenwerkingsverband participerende overheidslichamen;
- De activiteiten onbelast zouden zijn als ze door de participant zelf zouden zijn verricht;
- De participanten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten bijdragen aan het samenwerkingsverband.

Kapitaallasten
In 2021 is de Financiële verordening SDL geactualiseerd en is een aparte Nota activerings- en afschrijvingsbeleid GR SDL vastgesteld. Hierdoor is de afschrijvingssystematiek gewijzigd van Annuïtair naar Lineair.
Kapitaallasten bestaan uit de afschrijvingslasten en rentetoerekening.
De materiële vaste activa worden m.i.v. 2021 Lineair afgeschreven in maximaal:

Gebouwen	Nieuwbouw	50 jaar
	Renovatie, restauratie en verbouwingen	25 jaar
	Semi permanent	20 jaar
	Glasvezel	15 jaar
Meubilair	Kantoormeubilair	15 jaar
	Smartboards, beamers ,TV, presentatieschermen	5 jaar
ICT	Software Kernapplicaties	10 jaar
	Software	7 jaar
	Apparatuur tbv decentrale vaste werkplek	5 jaar
	Netwerk en bekabeling	5 jaar
	Hardware	4 jaar
	ICT techniek voor decentrale computerruimte	4 jaar
	Overige automatiseringsapparatuur	4 jaar
	Apparatuur tbv de mobiele werkplek	3 jaar
	Pilot projecten	3 jaar

Voor de toerekening van rente over de investeringen wordt de omslagrente berekend.
De omslagrente voor 2024 wordt gesteld op 0,004%. Behalve de werkelijke rente op leningen zal er de omslagrente worden toegerekend aan de investeringen.

Voor het gebruik van de glasvezelkabel is geparticipeerd in Stichting Samenwerkingsverband Glasvezelnetwerk. Dit betreft geen eigendom maar een gebruiksrecht. Daarom is deze activa geclassificeerd als materiële vaste activa waarop lineair wordt afgeschreven in 15 jaar.

Investeringen die individueel onder een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000,= blijven, worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatst genoemden worden altijd geactiveerd. Maar deelinvesteringen lager dan € 10.000,= die onderdeel zijn van een totaalkrediet worden wel als zodanig geactiveerd.

Prijsstijgingen
In deze begroting zijn de overige kosten zo goed mogelijk ingeschat. Daar waar dit niet mogelijk was, is een inflatiecijfer gebruikt op basis van Nationale consumentenprijsindex (cpi), zoals weergeven in de Septembercirculaire (2,4%).

Onvoorzien
In deze begroting is nergens een bedrag opgenomen voor onvoorzien. De lasten worden zo goed mogelijk ingeschat en begroot. Kostenoverschrijdingen of onvoorziene kosten worden via de tussenrapportage voorgelegd ter accordering door het bestuur.

BELEIDSBEGROTING

Programmaplan

Te realiseren programma's:

1. Bestuur
2. RID
3. Inkoop
4. RSD

Zie hierna de specificaties per programma.

Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen

De GR Samenwerking de Liemers voert haar taken uit onder mandaat. De inkomsten bestaan daardoor uit doorbelasting van de kosten. Er zijn in principe geen reserves of voorzieningen. De gemaakte kosten worden per jaar doorbelast waardoor er ook geen eigen vermogen is. Daarom zijn er geen algemene dekkingsmiddelen in deze begroting opgenomen.
Met ingang van 2020 is er een Bestemmingsreserve Tozo gevormd, omdat de uitvoeringskosten zijn toegekend voor de gehele duur van de afhandeling van de Tozo uitkeringen en Bedrijfskredieten. Bij de invoering werd uitgegaan dat de looptijd minimaal tot en met 2024 zou zijn maar door verlengingen en uitstel van de terugbetalingsverplichting kan deze zeker doorlopen tot 2026.

Overzicht van de kosten van Overhead

De programma's Bestuur en Inkoop zijn voor 100% Overhead. Voor het programma RID valt een gedeelte onder de Overhead. Voor de specificatie verwijs ik naar bijlage 3 Taakvelden op pag. 53.
Het percentage overheidskosten is 43,78%.

Bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting

De uitvoeringstaken van de GR aan de deelnemende gemeenten valt onder de Objectvrijstelling VPB voor samenwerkingsverbanden aangezien:

- De activiteiten verricht worden voor de in het samenwerkingsverband participerende overheidslichamen;
- De activiteiten onbelast zouden zijn als ze door de participant zelf zouden zijn verricht;
- De participanten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten bijdragen aan het samenwerkingsverband.
- De dienstverlenings-overeenkomsten zijn van geringe omvang, hebben geen winstoogmerk of het doel om structurele overschotten te behalen.

Daarom is in deze begroting geen bedrag voor heffing voor de vennootschapsbelasting opgenomen.

Bedrag voor onvoorzien

In deze begroting is geen expliciet bedrag opgenomen voor onvoorziene uitgaven.
De lasten worden zo goed mogelijk ingeschat en op basis van de vastgestelde verdeelsleutels in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten. Als er toch onvoorziene uitgaven ontstaan, worden deze via de tussenrapportages voorgelegd aan het bestuur.

1. Programma Bestuur

1.1 Bestuur

1.1.1 Wat willen wij bereiken?

Het besturen van de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers, waarbij door samenwerking de dienstverlening op ICT-gebied, inkoop en het terrein van werk en inkomen, aan de deelnemende gemeenten goed verzorgd en gegarandeerd wordt.

1.1.2. Wat gaan we daarvoor doen?

Het bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers (SDL) bestaat ten tijde van het opmaken van deze meerjarenbegroting uit het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.

In 2022 is er een beperkte wijziging van de GR Samenwerking De Liemers doorgevoerd. Met ingang van 1 juli 2022 is de Wet op de Gemeenschappelijke Regeling gewijzigd, in hoeverre deze wijzigingen voor de SDL zullen gaan gelden wordt half 2023 voorgelegd aan het bestuur.
Het algemeen bestuur wordt gevormd door de colleges van de drie aangesloten gemeenten. Het algemeen bestuur komt twee keer per jaar bijeen. In het midden van het jaar om jaarrekening, de meerjarenbegroting en de 1^{e} tussenrapportage vast te stellen, nadat de drie gemeenteraden gelegenheid hebben gehad hun zienswijzen in te dienen. En in het najaar om de 2e tussenrapportage vast te stellen.

Het dagelijks bestuur vergadert minimaal drie keer per jaar, twee daarvan zijn voorbereidend voor het algemeen bestuur, enige weken voorafgaande aan de vergadering van het AB. De derde vergadering is aan het einde van het eerste kwartaal om de begroting en jaarrekening voorlopig vast te stellen en voor zienswijze naar de raden te sturen.

De rol van voorzitter van AB en DB wordt bij toerbeurt ingevuld door een van de burgemeesters, telkens voor de duur van twee jaar. Met ingang van 2023 zal deze functie vervuld worden door de burgemeester van Duiven. De secretarisrol wordt vervuld door de algemeen directeur SDL.

De algemeen directeur SDL fungeert als bestuurder voor de ondernemingsraad van de SDL.

Naast het bestuur heeft de SDL een ondernemingsraad. Deze raad vergadert ongeveer 5 keer per jaar.

1.1.3. Wanneer zijn we tevreden?

Gestreefd wordt naar een doelmatige en effectieve aansturing in samenspraak met de OR.

1.2. Ondernemingsraad

1.2.1. Wat willen wij bereiken?

De ondernemingsraad (OR) komt op voor de belangen van de medewerkers in de organisatie en levert een bijdrage aan een betere besluitvorming. De OR doet dit door geluiden van de werkvloer mee te nemen in de overleggen met de WOR-bestuurder. Er wordt daarbij steeds gezocht naar een balans tussen het collectieve belang van medewerkers en het organisatiebelang.

De organisatie zal ook in 2024 niet stil zitten. Er zullen dan ook verschillende onderwerpen zijn die in de loop van het jaar ter advies of ter instemming aan de OR worden voorgelegd. De OR zal daarnaast zelf ook onderwerpen agenderen die van belang zijn voor het personeel en de organisatie.

De OR zal de nadruk leggen op de volgende onderwerpen:

- De ontwikkelingen bij de RID en de gevolgen daarvan voor medewerkers;
- Het bewerkstelligen van een prettig en veilig werkklimaat, bijvoorbeeld door het terugdringen van geluidsoverlast bij de RSD;
- De invoering van het nieuwe kantoorconcept en het vinden van een prettige balans tussen thuis- en op kantoor werken.

De OR is een klankbord dat vanuit alle lagen van de organisatie meedenkt, als OR spelen wij een actieve rol. Met deze speerpunten willen we bereiken dat medewerkers actief met de veranderingen in het werkveld dan wel de organisatie aan de slag kunnen. Uiteindelijk draagt het werk van de OR bij aan een optimaal werkende GR waar medewerkers met plezier werken.

1.2.2. Wat gaan we daarvoor doen?

De Coronacrisis zorgde er onder andere voor dat veel medewerkers thuis aan het werk zijn gegaan. Dit bracht de nodige voordelen met zich mee, maar maakte het voor OR moeilijker om het contact te behouden met de achterban. De OR wil dit jaar aangrijpen om een nieuwe modus te vinden wat betreft achterbancommunicatie. We willen er met nieuwe middelen voor zorgen dat de OR weet wat er speelt op de werkvloer en dat medewerkers weten wat er speelt in de OR.

1.2.3. Wanneer zijn we tevreden?

De OR is tevreden als het een betekenisvolle bijdrage kan leveren aan een goed werkende organisatie en een prettige en veilige werkomgeving.

1.3. Wat mag het kosten?

Bestuur	Rekening 2022	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Meerjarenbegroting 2025	2026	2027
Lasten	28.095	49.405	51.200	53.100	54.900	56.800
Baten	28.095	49.405	51.200	53.100	54.900	56.800
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bestuur

Taakvelden	Realisatie 2022	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
0.4 Overhead	28.095	49.405	51.200	53.100	54.900	56.800
Totaal	**28.095**	**49.405**	**51.200**	**53.100**	**54.900**	**56.800**

2. Programma RID

2.1 Wat willen we bereiken?

In 2023 wordt de Bestuurlijke opdracht voor de RID vastgesteld, de hoofdpunten zijn:

- Het gezamenlijk bepalen van de I-strategie voor de komende periode
- Op basis van deze gezamenlijke I-strategie ook de werkwijzen, de governance en de rolverdeling/wederzijdse verwachtingen herijken
- Versterking van de bemensing bij de RID
- Ontwikkelen van een cloudstrategie
- Investeren in het vergroten van de digitale volwassenheid van alle partijen in de samenwerking
- Inrichten van een programmaorganisatie voor gecoördineerde aansturing van de verbetering van de ICT-samenwerking.

Prioriteit voor 2023 is het opstellen van de I-visie/I-strategie en de cloudstrategie.
Aan de hand van deze plannen kan een lange termijn plan opgesteld worden, waarbij ook het contractmanagement en de architectuur een plek hebben gekregen.
Voor deze werkzaamheden wordt via een apart voorstel incidentiele middelen gevraagd.
Voor 2023 gaat het om € 560.000,= en voor 2024 om € 530.000,=. Deze bedragen zijn nog niet verwerkt in deze meerjarenbegroting. Na vaststelling van de extra middelen worden deze via de tussenrapportages verwerkt als begrotingswijziging voor 2023 en 2024.
RID zal ook de eigen middelen analyseren om te zien of daaruit ook geput kan worden.

Dit naast natuurlijk de basis op orde houden en beveiligingsaspecten noodzakelijk voor de digitale beveiliging, in lijn met de risico's voor randsomware in lijn met het VNG/IBD-advies.

2.2. Wat gaan we daarvoor doen?

Begin 2023 worden alle medewerkers en de contactpersonen bij de gemeenten geschoold in de ITIL 4 methode (Information Technology Infrastructure Library). Dit raamwerk van processen, rollen en verantwoordelijkheden kan gebruikt worden voor het inrichten van de beheerprocessen binnen een ICT-organisatie. Het zorgt voor het efficiënt en effectief inrichten van de werkzaamheden die waardevol is voor de dienstverlener en zijn klanten en ketenpartners. Hierbij worden alle onderdelen van de organisatie beschreven en in een bepaalde hiërarchie qua bevoegdheden/ verantwoordelijkheden gerangschikt.

Na het vaststellen van de I-visie/I-strategie en cloudvisie, in 2023, kan samen met de contractmanager en de architectuur een meerjarenplan gemaakt worden voor de stappen die gezet moeten worden voor een goed werkend, betrouwbaar en actueel digitaal ICT landschap.

De investeringen worden heroverwogen, vervangingen worden tegen het licht gehouden in verband met eventuele wijzigingen naar aanleiding van de I-visie/i-strategie en/of cloudvisie.

Door de ontwikkelingen op ICT-gebied en de (gedeeltelijke) overgang naar de cloud zal de noodzakelijke expertise voor de uitvoering van de taken bij de RID wijzigen c.q. veranderen.
Het is noodzakelijk dat daarvoor de personeelsplanning en functieboek aangepast en geactualiseerd wordt.
Het is van belang om de medewerkers mee te nemen in dit proces.

Al jaren is de werkdruk erg hoog en door de specialisaties van medewerkers de uitvoering erg kwetsbaar. In de PSA onderzoeken is dit ook duidelijk naar voren gekomen. Daarom is het ook een

speerpunt dat de medewerkers van de RID een goede workload hebben en veilig en vertrouwd als een team samen de klus klaren. De cursus ITIL4 moet dit sterk verbeteren.

Ook zal er veel ingezet worden om de digitale beveiliging van de gemeenten in lijn te brengen met de actuele risico's van ransomware. Zo'n hack of cyberaanval raakt de dienstverlening van gemeenten en dus inwoners rechtstreeks. Het gevolg: geen uitkeringen, geen vergunningen, geen paspoorten, jaren werk dat verdwijnt en enorme financiële schade om de dienstverlening te herstellen. Gegevens worden gestolen of gemanipuleerd. Openbare voorzieningen komen in gevaar.

Op advies van de VNG/IBD wordt met name ingezet op de volgende vijf maatregelen:

1. **Up-to-date houden van de hard- en software**. Dit wordt steeds belangrijker. Hackers scannen continu het hele internet op zwakke systemen. Zodra een zwakke plek gevonden is, begint een stroom van aanvallen om deze zwakke systemen binnen te dringen. Het gaat er geavanceerder en professioneler aan toe dan vroeger. Patchmanagement en applicatie lifecycle management zijn daarmee essentieel geworden om zo goed mogelijk bij te blijven in deze wedloop.
2. **Twee- of meer factorauthenticatie.** Alleen gebruikersnaam en wachtwoord zijn inmiddels ontoereikend om ongeautoriseerde toegang tot systemen teen te houden. Twee- of meer factorauthenticatie (2FA/MFA) biedt een extra drempel en maakt het voor hackers moeilijker om systemen binnen te komen.
3. **Netwerksegmentatie**. Criminelen zullen, eenmaal binnen in een systeem, in toenemende mate proberen zoveel mogelijk systemen te besmetten of gegevens te stelen. Als systemen op basis van gevoeligheid en/of functionaliteit worden gescheiden dan wordt het lastiger om eenvoudig een olievlek te creëren in een hack om zo eenvoudig meerdere servers te 'besmetten'.
4. **Robuuste back-ups en het toetsen van het terugzetten van deze back-ups**. In de Liemerse omgeving wordt een 3-2-1 systeem voor back-ups gebruikt. De frequentie van deze 'restores' moet omhoog en worden uitgebreid naar pakweg zes tot acht kernsystemen.
5. **Testen en oefenen van ICT-crisisplannen.** Het ICT-crisisplan dient afgestemd te zijn op de gemeentelijke continuïteitsplannen.

Doordat de kosten per gemeente niet altijd in lijn zijn met de verdeelsleutel of omdat niet alle gemeenten gebruik maken van dezelfde applicaties worden deze kosten op basis van het gebruik toegerekend aan de betreffende deelnemers, dit noemen wij de maatwerkprojecten.
De werkzaamheden van de RID zijn dus onder te verdelen in:

- Beheer en onderhoud basis = exploitatie
- Investeringen (vervanging en nieuw) = kapitaallasten
- Maatwerkprojecten

2.3. Wie zijn daarbij betrokken?

De bestuurlijke opdracht is tot stand gekomen met de I-managers/-adviseurs van de gemeenten, portefeuillehouders gemeenten, RID onder leiding van M&I Partners.

De I-visie/I-strategie wordt ook samen met de I-managers/-adviseurs van de gemeenten, de directie van de gemeenten en de functioneel beheerders van de applicaties en de RID opgesteld. Om tot een breed gedragen plan te komen.

Door het gebruik van Thinking portfolio wordt inzicht verkregen in de lopende projecten, de stand van zaken qua planning en uitvoering maar ook qua financiën op deze projecten.
De tool is 24/7 beschikbaar voor de RID, de RID-contactpersonen en de portefeuillehouders.

De tool wordt in 2023 geëvalueerd, om deze nog effectiever in te kunnen zetten. Er moet duidelijkheid komen tussen wens/project en een change. En de doorlooptijden moeten korter worden, hier komt dan met name weer het personeelsgebrek bij de RID om de hoek kijken.

Voor de uitvoering van de cyberalerts ligt de grootste druk bij de RID, maar bepaalde stappen moeten afgestemd worden met de opdrachtgevers en gebruikers.
In 2021 zijn hiervoor al de eerste stappen gezet door een onderhoudsvenster vast te stellen.
Verder wordt voor de volgende stappen externe expertise en mankracht ingezet.

1. Inzet van tijdelijk personeel om achterstanden weg te werken, procedures te optimaliseren. Maar ook structurele personeelsinzet verhogen. Verder extra tools voor de planning van updates, pentesten en kwetsbaarhedenscantool voor hardening van hard- en software. Intensiveren van releasemanagement op de Citrix-omgeving.
2. Bij thuiswerken wordt de toegang al via MFA geregeld, dit moet uitgebreid worden naar MFA in de 'vertrouwde' omgeving.
3. Netwerksegmentatie: in 2022 is hier een start mee gemaakt, begin 2023 is de 1e fase geïmplementeerd. Fase 2 staat gepland voor 2023.
4. In 2022 is de inventarisatie voor de Robuuste back-up gestart. In 2023 zal de RID de robuuste back-up implementeren. Dit bestaat voor een deel uit hardware maar ook uit het aanpassen van de procedures.
5. Dit is voor de Liemerse omgeving nieuw, elke gebruikersorganisatie zal een plan moeten ontwikkelen waar het RID-plan op kan aansluiten. Testen dient te gebeuren vanuit het crisisplan van de gebruikersorganisatie en daarbij gaat het vooral om de kernprocessen.

2.4. Wanneer zijn wij tevreden?

- Wanneer de beveiliging is verbeterd en het risico op hacking aantoonbaar is verminderd.
- Dat er voor de medewerkers duidelijkheid is over de herijkte bestuurlijke opdracht RID, zodat de organisatie zich hierop kan focussen en medewerkers zich hieraan kunnen verbinden.
- Wanneer de samenwerking conform de ITIL4 is geïmplementeerd en de tevredenheid bij de opdrachtgevers is gegroeid.

2.5. Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
RID	**2022**	**2023 nw**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Lasten	5.566.684	6.236.596	6.566.274	6.755.624	6.932.424	7.070.804
Baten	5.566.684	6.236.596	6.566.274	6.755.624	6.932.424	7.070.804
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

RID Totaal Exploitatie RID

Taakvelden	Realisatie 2022	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
0.1 Bestuur	46.840	48.500	49.700	51.000	52.100	53.200
0.2 Burgerzaken	129.652	172.813	176.430	180.030	182.930	185.930
0.4 Overhead	4.402.572	4.975.815	5.262.126	5.419.824	5.569.030	5.679.178
0.61 OZB Woningen	205.610	201.326	205.825	210.425	214.225	218.025
2.1 Verkeer en vervoer	125.023	126.793	128.477	129.377	130.177	130.977
3.3 Bedrijfsloket	22.317	49.847	51.009	52.109	53.009	53.909
7.4 Milieubeheer	18.161	18.380	18.849	19.249	19.649	20.049
8.1 Ruimtelijke ordening	154.594	160.347	163.961	167.661	170.761	173.861
8.3 Wonen en Bouwen	82.472	85.318	87.281	89.381	91.081	92.881
Totaal	**5.187.240**	**5.839.138**	**6.143.657**	**6.319.056**	**6.482.962**	**6.608.009**
Verschil is bijdrage RSD	379.444	397.457	422.617	436.568	449.463	462.795
	5.566.684	**6.236.596**	**6.566.274**	**6.755.624**	**6.932.424**	**7.070.804**

3. Programma Inkoop

3.1. Wat willen we bereiken?

De toekomst van het team Inkoop, ondergebracht bij de RID, is onzeker. Bij het formuleren van een strategische visie in 2021 hebben de opdrachtgevers uitgesproken dat ze de inkoop weer intern willen gaan regelen. Hoe, wat en wanneer is nog niet duidelijk.
Eind 2022 is hiervoor een opdracht verstrekt aan Significant om de voor- en nadelen van een afsplitsing in beeld te brengen. Begin 2023 zal een advies aan het bestuur worden voorgelegd.

Aangezien er nog geen formeel besluit is genomen, is de begroting voor Inkoop in lijn met voorgaande jaren op 3 fte begroot. Aangezien 2 inkoopadviseurs door de onzekerheid over de toekomst ontslag hebben genomen, worden 2 fte begroot op basis van inhuurkrachten voor 2023 en 2024. Ervan uitgaande dat in 2025 duidelijkheid is over de toekomst wordt dan weer van 3 vaste medewerkers uitgegaan.

Hierbij willen wij de nadruk leggen op het feit dat inkopen een vak op zich is. Een vak dat steeds specialistischer wordt. Hoe kan op een rechtmatige en doelmatige manier aan inkoop en aanbesteding worden voldaan, waarbij ook de kansen op de markt optimaal benut worden.

Het inkoopbeleid is begin 2017 voor de Liemerse gemeenten en Samenwerking De Liemers vast gesteld. In dit beleid zijn een aantal inkoopbeleidsthema's verankerd:

- Duurzaamheid / Maatschappelijk verantwoord inkopen
- Social return on Investment
- Spend analyse

Landelijk is er op dit moment veel communicatie over het inkopen en aanbesteden van de (decentrale) overheid. Mede omdat de afhankelijkheid van leveranciers soms leidt tot absurde prijsstijgingen. Hoe kan dit doorbroken worden? Maar ook hoe gaat de digitalisering zich verder ontwikkelen en voor hoe lang is het verantwoord om nu een contract af te sluiten?

3.2. Wat gaan we daarvoor doen?

Om de inkoopfunctie beter en efficiënter in te regelen is de invulling van contractbeheer/-management een must. Zodat er een beter beeld is van wat we hebben, wanneer de contracten vervallen c.q. hoe de leveranciers voldoen. Maar ook in hoeverre leveranciers een bijdrage leveren aan de maatschappelijke ambities van de gemeenten.
De functie van contractbeheer/-management was in 2021 al open gesteld, maar door de huidige arbeidsmarkt, nog niet ingevuld. Het opnieuw openzetten van de vacature is onderdeel van de Bestuurlijke opdracht RID.

Samen met de gemeenten zal verder invulling gegeven moeten worden aan de inkoop Liemers breed. Dit ook omdat van verschillende kernapplicaties het contract afloopt en deze vanuit de SDL-gedachte zoveel mogelijk geconverteerd zouden worden.

3.3. Wie zijn daarbij betrokken?

De opdrachtgevers zijn op dit moment in de lead om aan te geven hoe Inkoop verder vorm wordt gegeven binnen De Liemers. Blijft het gecentraliseerd of wordt het gesplitst over de gemeenten? En hoe dan de conversiegedachte verder vorm wordt gegeven.

3.3. Wanneer zijn we tevreden?

De RID is tevreden wanneer de opdrachtgevers tevreden zijn over de gezamenlijke uitvoering van het Inkoopbeleid en de samenwerking op de thema's duurzaamheid, maatschappelijke verantwoording en Social Return on Investment.
Maar ook als we aantoonbaar een efficiëntie verbetering en een kostenbesparing hebben kunnen realiseren.

3.4 Wat mag het kosten

Inkoop

Lasten	Rekening 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Meerjarenbegroting 2025	2026	2027
Personele kosten	336.559	287.675	302.090	354.700	290.700	302.200	314.100
Totaal lasten	**336.559**	**287.675**	**302.090**	**354.700**	**290.700**	**302.200**	**314.100**

Baten	Rekening 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Meerjarenbegroting 2025	2026	2027
Bijdrage Gemeente Duiven	112.186	95.891	100.697	118.233	96.900	100.733	104.700
Bijdrage Gemeente Westervoort	56.093	47.946	50.348	59.117	48.450	50.367	52.350
Bijdrage Gemeente Zevenaar	168.280	143.838	151.045	177.350	145.350	151.100	157.050
Totaal Baten	**336.559**	**287.675**	**302.090**	**354.700**	**290.700**	**302.200**	**314.100**

Taakvelden	Realisatie 2022	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
0.4 Overhead	336.559	302.090	354.700	290.700	302.200	314.100
Totaal	**336.559**	**302.090**	**354.700**	**290.700**	**302.200**	**314.100**

4. Programma RSD

4.1. Algemeen (Ontwikkelingen)

De huidige bestuurlijke opdracht RSD loopt per 1-1-2024 formeel af. Onderstaand programma is gebaseerd op het voortzetten van minimaal de huidige bestuurlijke opdracht RSD. De extra financiële middelen voor de re-integratieactiviteiten zullen in deze begroting doorgetrokken worden, rekening houdende met de indexering. Dit onder voorbehoud van het besluit van de gemeenteraden.
In het najaar 2023 zal er een nieuwe bestuurlijke opdracht RSD 2024-2026 worden voorgelegd aan de raden.

Herziening van de Participatiewet (PW)
Er zijn verschillende zaken die zullen leiden tot een hogere uitkering PW.

- In 2022 hebben alle gemeenten een beleid vastgesteld dat uitkeringsgerechtigden een gift mogen ontvangen tot € 1.200,= per jaar zonder dat deze gekort wordt op de uitkering.
- De stijging van het minimumloon van 10% werkt vanaf 2023 door in de bijstandsuitkeringen.
- De wijziging op de kostendelersnorm is ingegaan per 01-01-2023, jongeren tot 27 jaar worden veelal niet meer gekort als ze toch nog thuis wonen.
- Breed offensief staat nog steeds ter discussie. De impact hiervan is nog niet volledig te overzien.

Loonkostensubsidie (LKS)
Met ingang van 2022 is de financieringssystematiek van loonkostensubsidie (LKS) gewijzigd. Dit was eerder onderdeel van het BUIG budget en wordt nu apart gefinancierd op basis van de realisatie van het jaar ervoor. Deze verandering moet gemeenten stimuleren om loonkostensubsidie actiever in te zetten. Binnen de arbeidsmarktregio wordt besproken hoe het instrument ook ingezet kan worden voor mensen met een tijdelijk verminderde loonwaarde, zoals bijvoorbeeld statushouders of mensen die langdurig bijstand ontvangen. Hierdoor zal de inzet van LKS toenemen.

RSD heeft in 2022 ongeveer 22% meer klanten door middel van LKS geplaatst op een arbeidsplek. Hiervoor zijn 3 medewerkers (2,2 fte) speciaal vrijgemaakt om dit proces conform de landelijke richtlijn uit te voeren. Voor de uitvoering van de LKS zijn via de uitkering van het gemeentefonds extra middelen ter beschikking gesteld.

Gemeenten blijven tot 2 jaar na einde van loonkostensubsidie verantwoordelijk voor re-integratie. Ook is de RSD verantwoordelijk voor re-integratie voor klanten die ziek uitdienst gaan, LKS hebben gehad én de WW-uitkering wordt betaald door het UWV. Hierdoor ontstaat een toenemende nieuwe doelgroep, die geen uitkering ontvangt via de RSD maar wel onderdeel is van de caseload en inspanningen en inkoop vraagt in kader van Wet Verbetering Poortwachter en om weer te bemiddelen naar werk.

Voor deze werkzaamheden heeft een medewerker van de RSD een bijscholing gevolgd en wordt nu ingezet als Medewerker voor Vangnetters.

4.2. Kerntaak, missie, visie en doelstellingen

Kerntaak
De RSD maakt sinds 1 januari 2011 onderdeel uit van de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers. Dit is een samenwerkingsverband van de gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar. De RSD is voor deze gemeenten de uitvoeringorganisatie voor de volgende wetten:

- De Participatiewet (m.u.v. beschut oud)
- De Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (Ioaw)
- De wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (Ioaz)
- Het Besluit bijstand zelfstandigen (Bbz) tot 1 januari 2020
- Besluit bijstand zelfstandigen onderdeel Buig na 1 januari 2020
- M.i.v. 2022 wijzigen de regels rond LKS, de werkzaamheden LKS zullen hierdoor aanzienlijk toenemen
- Mi.v. 1 april 2022 is de Individuele studietoeslag overgeheveld van de bijzondere bijstand naar de algemene bijstand
- M.i.v. 1 januari 2022 is de gemeente verantwoordelijk voor de re-integratie van een klant als deze de laatste 2 jaar gewerkt heeft m.b.v. loonkosten subsidie. UWV betaalt de ziektewet-uitkering.

Bijzondere regeling en kostenvergoeding vanuit ministerie:
- Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo).

Daarnaast voert de RSD, op basis van dienstverleningsovereenkomsten, in opdracht van de deelnemende gemeenten, de volgende taken structureel uit:
- De wet Kinderopvang, beleid en uitvoering aanvullende regelingen Sociaal medische indicatie en uitbetaling
- Uitbetaling bijzondere bijstand, minimaregelingen
- Uitbetalingen voorzieningen WMO, Wmo-begeleiding en Jeugdzorg
- Adresonderzoeken voor zowel Bijz. Bijstand als WMO
- Applicatiebeheer
- Suwi-netbeheer
- Beheer cognos
- Verbijzondere interne controle P-Wet, IOAW,IOAZ, BBZ, TOZO, LKS, IB-signalen
- Managementinformatie
- Participatie binnen de diverse sociale teams
- Advisering zelfstandig ondernemers
- Eerste aanspreekpunt voor zelfstandigen met schulden
- Onderdelen van de Wet inburgering met ingang van 01-01-2022
- Uitkeren van de energietoeslag aan klanten in de algemene bijstand
- Uitkeren Woon- en leefgelden en contact met Oekraïnse vluchtelingen.

Daarnaast worden in overleg soms enkele eenmalige werkzaamheden uitgevoerd die met name raakvlakken hebben met onze doelgroep. Hiervoor wordt dan afzonderlijk een offerte gemaakt.

Tot slot heeft de RSD naar de gemeenten een beleidsadviserende en een beleidsvoorbereidende taak m.b.t. wetten en regelingen op het beleidsterrein van Werk en Inkomen.

De bestaande en nieuwe bestuurlijke opdracht
De nieuwe opdracht is ingegeven door een aantal uitgangspunten:
- De decentralisaties vragen van de gemeenten en RSD dat zij de inwoner meer centraal stellen, meer uitgaan van eigen regie van de inwoner en de dienstverlening aan de inwoner meer integraal (vanuit één loket) aanbieden
- Er wordt gekeken hoe we meer kunnen doen voor een deel van de klanten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt
- De economische situatie is vanwege Covid 19 en de oorlog in Oekraïne erg onzeker. Uiteraard biedt dit ook kansen op nieuwe banen

- Invulling geven aan de veranderende rol van de (lokale) overheden; meer inzetten op regievoering en op het verbinden van Ondernemers, Overheid en Onderwijs
- Uitstroomkansen voor klanten verbinden aan de ontwikkelagenda Economie en Werk van de gemeenten
- Maximaal gebruik maken van de steun- en herstelpakketten t.b.v. de arbeidsmarktregio Midden Gelderland
- Inzetten op vakmanschap en op werkmethoden die bewezen effectief zijn.

In haar nieuwe opdracht maakt de RSD gebruik van de veranderende arbeidsmarkt. De RSD staat midden in de samenleving en is, in samenwerking met (lokale) werkgevers en onderwijs, de motor achter de doorontwikkeling van de inclusieve Liemerse arbeidsmarkt.
De RSD is de verbindende schakel in het brede sociale domein en draagt zodoende bij aan de ontschotting van diensten en budgetten op het terrein van WMO, Jeugdzorg en Participatiewet.

Dat doet de RSD als netwerkorganisatie waarbinnen de vraag van (lokale) werkgevers en het 'ken je klant principe' centraal staan. Een netwerkorganisatie die steeds zorgvuldig bepaalt wat zij zelf moet doen en wanneer zij gebruik moet maken van de diensten van anderen.

De RSD is een betrouwbare en innovatieve partner die economische ontwikkelingen en kansen voor ondernemers verbindt. In samenwerking met het Werkgeversservicepunt Midden-Gelderland is de RSD binnen de regionale arbeidsmarkt de voorkeursleverancier van werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Intensieve samenwerking met ondernemers en onderwijs bieden daarbij ook kansen voor werknemers met een arbeidsbeperking of een migratieachtergrond. De RSD heeft haar klanten in beeld, weet welke klanten welke potentie hebben en heeft het vakmanschap in huis om klanten op maat te bedienen.

In de nieuwe opdracht richt de dienstverlening van de RSD zich op het werk-fit maken en bemiddelen van klanten met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. De RSD realiseert dit door, in haar Unit Werk, krachtige en innovatieve trajecten en projecten te ontwikkelen die deels in eigen beheer en deels samen met ondernemers en onderwijs worden uitgevoerd.

Visie
De visie van de RSD op de dienstverlening aan de inwoners van de gemeenten gaat uit van kernwaarden die de RSD, als onderdeel van haar DNA, heeft vastgesteld. In deze waarden zijn de uitgangspunten voor de nieuwe opdracht van de RSD herkenbaar. Deze waarden zijn:

Perspectief We zoeken samen met de inwoners naar een aantrekkelijk perspectief en doen een beroep op zelfstandigheid en eigen kracht.

Maatwerk We onderzoeken gezamenlijk met de individuele inwoner en onze netwerkpartners de behoeften en de mogelijkheden van individuele inwoners en doen wat nodig is.

Vakmanschap Wij zijn professionals. We werken methodisch en bieden continuïteit. Onze medewerkers zijn (zelf)kritisch, hebben een lerende houding en zoeken actief de samenwerking met de netwerkpartners.

Missie
Deze visie is, in lijn met de nieuwe opdracht, vertaald naar de volgende missie:

Vanuit onze verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de Participatiewet, werken wij samen met partners in het sociaal domein en zijn wij de verbindende factor. Als netwerkorganisatie zijn wij de regisseur van de (door)ontwikkeling van de inclusieve Liemerse arbeidsmarkt.

Huidige randvoorwaarden
Aan de uitvoering van de opdracht zijn een aantal randvoorwaarden verbonden.

- De gemeenten nemen een regierol met betrekking tot verdere ontschotting van het sociaal domein om te komen tot vernieuwing van de samenwerking van de ketenpartners in dit domein.
- De RSD beperkt haar dienstverlening aan klanten, ingedeeld op trede 1, tot een betrouwbare verstrekker van een P-wet uitkering en tot actieve doorverwijzing naar dagbesteding of andere maatschappelijke participatie. Wanneer de gemeenten voor deze groep van de RSD meer regie wensen, kan dit door middel van een dienstverleningsovereenkomst aan de RSD worden uitbesteed.
- De doelstellingen opgenomen in de KPI's worden behaald doordat de gemeenten besloten de opdracht van de RSD in 2021 voort te zetten en hiervoor de benodigde middelen beschikbaar te stellen.

4.3 Wat willen wij bereiken

Doelstellingen
De bestuurlijke opdracht van de RSD is uitgewerkt in KPI's, met bijbehorende doelstellingen en targets. Deze zijn uitgewerkt op basis van:

- klantwaarde (het perspectief van de inwoners en werkgevers),
- medewerkerwaarde (het perspectief van de medewerkers van de RSD) en
- financiële waarde (het perspectief van de organisatie).

De bestuurlijke KPI's zoals deze gelden voor 2022-2023 zijn opgenomen in bijlage 4 van deze meerjarenbegroting.
Maandelijks wordt inzicht gegeven in de stand van zaken tot dat moment.

4.4 Uitgangspunten begroting 2024-2027

- De meerjarenbegroting 2024-2027 volgt de deelprojecten die de RSD in het implementatieplan heeft ingericht. Deze worden vanuit de kostenplaats exploitatie gevoed.
- In deze begroting 2024 is het Participatiebudget zoals gold voor de Bestuurlijke opdracht 2021-2023 jaarlijks geïndexeerd en voor 2024 resulteert dat voor de RSD in een bedrag van € 2.833.650,= aan Participatiebudget 2024, voor het activeren, re-integreren en aan het werk helpen van haar klanten.
- De bijdrage aan het Regionaal Werkgeversservicepunt wordt door de individuele gemeenten separaat in hun gemeentebegroting opgenomen.
- Onder de verantwoordelijkheid van de MGR zal met ingang van 2023 de SROI in de regio vorm worden gegeven, de gemeentelijke bijdrage wordt ook separaat in de gemeentelijke begroting opgenomen.
- Voor de doorrekening naar het programma Dienstverlening is de gerealiseerde dienstverleningsovereenkomsten 2022 minus de 2 ton voor Energietoeslag en Leefgelden ROOO met de deelnemende gemeenten het uitgangspunt.
- RSD probeert ook andere (subsidie) gelden te verkrijgen om zo nog meer in te kunnen zetten op de re-integratie van onze klanten zoals ESF-subsidies.

4.5 Wat gaan we daarvoor doen?

Deelprojecten gericht op Werk & Inkomen
In dit hoofdstuk gaan we nader in op de deelprojecten uit het implementatieplan die direct zijn gerelateerd aan de dienstverlening aan onze klanten. We geven aan wat de ontwikkelingen zijn en waar we ook in 2024 en verder op inzetten.

4.5.1. Unit Werk

In de Unit Werk worden klanten werk-fit gemaakt, bemiddeld naar passend werk en ook steeds meer klanten worden er aan het werk gehouden. Binnen de Unit werken gespecialiseerde klantmanagers in Zorg & Ondersteuning, Activering en Bemiddeling. Daarnaast hebben wij expertise ingericht op jongeren, statushouders en arbeidsbeperkten.

Iedere klant doorloopt als eerste de diagnosefase waarna er voor elke klant (met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt) een passend plan van aanpak richting werk wordt opgesteld. De klantmanagers zijn de trajectbegeleiders die dit plan van aanpak, samen met de klant, realiseren.

Activering	1. Diagnose	PPS en eventueel aanvullend psychosociaal of medisch onderzoek	Intake	Onderzoek 'Werk & Carrière'
Activering	2. Maatschappelijk-fit	Voldoende in balans m.b.t.: gezondheid, financiën, taal, sociaal (eenzaamheid), gezin, digitale vaardigheden enz.		Niet oplosbaar: trede 1, tijdelijk trede 2A, geen belemmering 2B
Activering	3. Werk-fit	Normaal dag- nacht ritme, kan functioneren in arbeidsproces, sollicitatievaardig en basis CV op orde		Trede 2B, 3, of 4
Activering	4. Arbeidsmarkt oriëntatie	Helder beeld van eigen kunnen in relatie tot arbeidsmarkt. Uitstroom profiel gereed		Trede 3 of 4
Activering	5.Kwalificeren	Certificeren en/of kwalificeren voor beroepsonderwijs		Trede 3 of 4
Bemiddeling	6. Bemiddelen	Actieve bemiddeling op basis van uitstroomprofiel		Trede 5 of 6
Bemiddeling	7. Nazorg	Monitoring LKS / Jobcoach, werkbezoek, opnieuw bemiddelen bij einde contract, samen met UWV		Trede 5 of 6

Wanneer de klant naar werk is bemiddeld, eindigt de relatie met de RSD niet meteen. De RSD biedt nazorg. Zowel voor klanten die regulier uitstromen naar betaald werk als voor klanten die voor jobcoaching en of een loonkostensubsidie afhankelijk blijven van de RSD. Door de relatie met de klant te behouden, wordt vroegtijdige uitval voorkomen en kan de klant, bij beëindiging van de arbeidsovereenkomst, snel naar ander werk worden doorbemiddeld.
Daarnaast heeft de RSD de wettelijke taak om klanten die met LKS zijn geplaatst nog twee jaar te volgen ook als ze geen uitkering meer ontvangen, de niet uitkeringsgerechtigden ook wel Nuggers genoemd. Ook jongeren die nog geen recht hebben op een uitkering maar wel hulp nodig hebben bij vervolgstappen worden als nugger geregistreerd.

LEON
In 2020 is LEON, het Leer- En Ontwikkel Netwerk van de RSD, van start gegaan. Door het voeren van een gerichte inkoop van diensten en door strategische samenwerking met netwerkpartners ontstaat er een passend aanbod voor elke klant.

In de 'op maat' variant bestaat het aanbod uit losse programmaonderdelen die de klant stap voor stap werk-fit maken en voorbereiden op betaald werk. In de 'modulaire' variant verzorgt een netwerkpartner van de RSD een aantal opeenvolgende fasen in het werk-fit worden en de uitstroom naar betaald werk. In de 'integrale' variant wordt de begeleiding integraal overgedragen aan een netwerkpartner. Deze maakt de klant werk-fit en begeleidt de klant naar betaald werk.

Vanaf 2021 is LEON doorontwikkeld. De diensten van netwerkpartners worden periodiek getoetst op effectiviteit. Kwantitatieve data zijn uit het systeem gehaald, aanvullend zijn klantmanagers en klanten bevraagd op ervaringen en resultaat. Er is kritisch gekeken naar de meerwaarde en resultaten van gecontracteerde partners alvorens het jaarcontract werd verlengd.

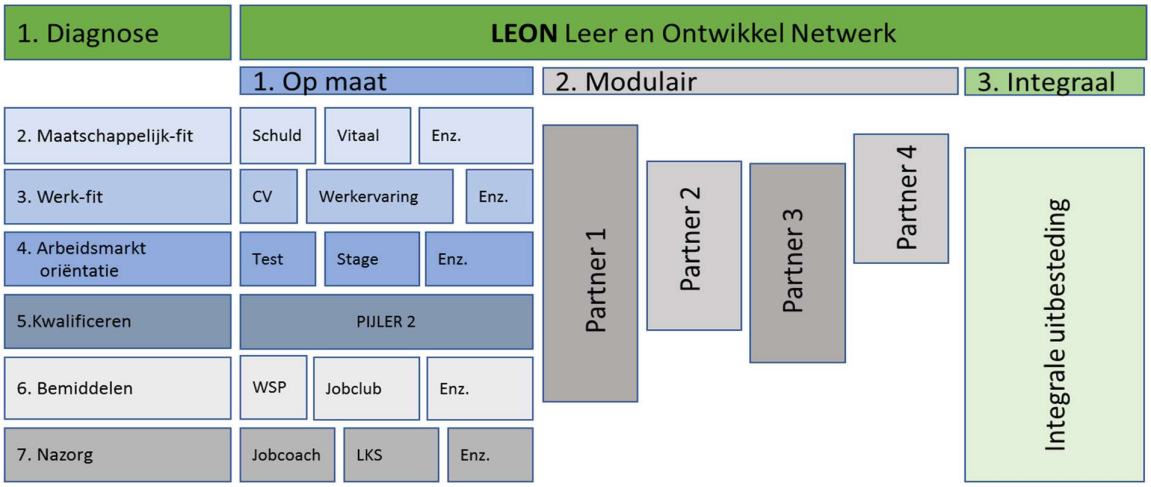

In 2022 lag de focus op scherp krijgen in de verschillen in aanpak per aanbieder en klantmanagers aanleren om bewust(er) tot een instrument te kiezen. In najaar 2022 heeft de RSD ook de eerste LEON bijeenkomst na Corona georganiseerd. Afgesproken is dat de re-integratieleveranciers om beurten ook bijeenkomsten gaan organiseren om elkaar en de producten beter te leren kennen.

Belangrijk blijft dat de RSD voor haar klanten (met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt) een passend re-integratie aanbod heeft.

Jongerenloket
Ook de dienstverlening aan jongeren tot 27 jaar is gepositioneerd binnen de Unit Werk. Deze dienstverlening wordt verzorgd door het jongerenloket. Hier werken gespecialiseerde klantmanagers. Zij zorgen voor coaching van jongeren met en zonder uitkering, begeleiding naar school of werk, de rechtmatige verstrekking van een uitkering en de verstrekking van loonkostensubsidie. Het jongerenloket van de RSD staat in de regio bekend als een pro-actieve partner, die aansluit bij de belevingswereld van de jongere en die zoekt naar maatwerktrajecten voor deze doelgroep.
De dienstverlening van het Jongerenloket wordt geëvalueerd en geoptimaliseerd.

4.5.2. Zorg en Ondersteuning

De klantgroep met een onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt ontvangt basis dienstverlening van team Zorg & Ondersteuning. Het betreft hier veelal mensen met zware of meervoudige problematieken en klanten die tegen de pensioengerechtigde leeftijd zitten. Sommigen van hen hebben een indicatie dagbesteding.

Basisdienstverlening houdt in: het rechtmatig verstrekken van een uitkering en een verkenning alsook doorverwijzing naar dagbesteding of andere maatschappelijk participatie als bijvoorbeeld vrijwilligerswerk of activerend werk.
Met de opdracht 2021 -2023 neemt RSD 15% van de klanten zorg en ondersteuning (peildatum 01-01-22) actief in begeleiding om het succes op aanvaarden van hulp of starten van vrijwilligerswerk te

vergroten. De verwachting is dat dit percentage in de nieuwe bestuurlijke opdracht 2024-2026 zal worden verhoogd.

Werken in de keten
Van de inwoners die RSD begeleidt, ondervindt het merendeel belemmeringen op verschillende vlakken. De inwoner heeft dan ook veelal een netwerk van professionals en familie om zich heen. Het is noodzakelijk om doelen met elkaar af te stemmen om elkaar niet tegen te werken, maar te versterken. Hierbij kunt u denken aan Schuldhulpverlening, GGZ behandeling, opvoedondersteuning etc.
RSD werkt dan ook actief mee aan het organiseren of deelnemen van multi disciplinaire overleggen. Dit kost de medewerker extra tijd, maar levert ook op dat hulp- en dienstverlening elkaar versterkt en daardoor bestendigt.

Aansluiting sociaal team
Aangezien een groot deel van de klanten van de RSD bekend is met multi-problematiek, is er veel belang bij een goede samenwerking tussen de RSD en de sociale teams in de Liemers. Met de inzet van verbindingsofficieren is een schakel tussen sociale teams en RSD aangebracht. De verbindingsofficieren sluiten aan op de geldende werkwijze en visie van het betreffende sociaal team. Hiermee worden Zorg en Werk en Inkomen aan elkaar verbonden. Daarnaast helpen de verbindingsofficieren om op individueel medewerkersniveau de verbinding tussen gemeente en RSD te leggen ten behoeve van samenwerking rondom een individuele klant. De RSD wil samen met de sociale teams, de mogelijkheden verkennen om tot een vernieuwing in samenwerking te komen. Dit, zoals beschreven in de randvoorwaarden (paragraaf 4.2.), in samenwerking met en onder regie van de drie gemeenten.

Vooralsnog wordt de samenwerking met de sociale teams via verbindingsofficieren gecontinueerd. De RSD zal daarbij altijd actief de verbinding met de sociale teams zoeken en gericht zijn op verbetering/optimalisatie van de samenwerking.

Nog liever draagt de RSD, onder regie van de gemeenten, in 2024 en opvolgende jaren, bij aan vernieuwing van de samenwerking, gericht op werkelijk integrale (vanuit één loket) bediening van de inwoners.

4.5.3 Specifieke doelgroepen

Statushouders
Het aantal mensen met een migratieachtergrond blijft de komende jaren groeien. Op dit moment heeft 1/3 van de mensen die een uitkering van de RSD ontvangen een migratieachtergrond. Een groot deel van hen is niet zelfredzaam en mist de aansluiting. Mensen missen de aansluiting met het (verenigings-)leven in de Liemers, met het onderwijs en met de arbeidsmarkt. Om deze groep effectief te kunnen re-integreren naar werk, werkt de RSD op uitvoeringsniveau met gespecialiseerde klantmanagers. De RSD werkt hierbij nauw samen met de casusregisseurs van de gemeenten, Sociale teams, Vluchtelingenwerk, welzijnsorganisaties en diverse andere maatschappelijke partners. Ook de inzet van tolken is regelmatig noodzakelijk (meestal via de tolkentelefoon).

Klanten met een arbeidsbeperking
Het aantal mensen met een arbeidsbeperking, dat met hulp van de RSD aan het werk is gekomen, groeit al jaren. Sinds de instrumenten loonkostensubsidie en jobcoaching voor een bredere doelgroep worden ingezet, is het aantal uitplaatsingen verder toegenomen (een groei van 22%). De verwachting is dat deze beweging “van uitkering naar werken met ondersteuning” zich de komende jaren zal blijven voortzetten. De RSD besteedt hierdoor een steeds groter deel van haar dienstverlening aan inwoners die geen uitkering van de RSD ontvangen.

Voor klanten met een arbeidsbeperking worden gespecialiseerde klantmanagers ingezet. Deze klantmanagers hebben een prominente rol in het onderhouden en uitbouwen van het netwerk en het verbinden met de (interne) samenwerkingspartners. Tegelijkertijd verzorgen ze ook de specialistische kennisoverdracht naar de collega's binnen de RSD. Door intensieve samenwerking met het praktijkonderwijs en het VSO stromen jongeren met een arbeidsbeperking vaak direct vanuit school door naar werk. Mensen van 27 jaar en ouder worden bemiddeld via de reguliere bemiddelingskanalen (LEON-partners, RSD en WSP). In de meeste gevallen is er sprake van tijdelijke arbeidscontracten. Wordt een tijdelijke arbeidsovereenkomst niet verlengd, dan pakt de RSD de bemiddeling naar nieuw werk ruim voor het einde van het arbeidscontract weer op. Dit is altijd maatwerk en arbeidsintensief.
Samen met de ROC's blijft er extra aandacht voor de begeleiding van jongeren met een arbeidsbeperking op het MBO en voor de overgang van school naar werk. De intensieve samenwerking met verschillende vormen van onderwijs voor jongeren met een ernstige studiebelemmering en de afdelingen Jeugd en WMO van gemeenten wordt gecontinueerd.

4.5.4. Inkomensondersteuning

In 2020 is de rol van de klantmanagers Inkomen getransformeerd naar de rol van Inkomenscoach. Dit houdt in dat de Inkomenscoach niet alleen het recht op uitkering beoordeelt, maar ook met een integrale blik kijkt naar de inkomens- en uitgavensituatie van de klant. Zo kijkt de Inkomenscoach of de klant toeslagen ontvangt van de belastingdienst. Is dit niet het geval of dienen de toeslagen door de inkomstendaling te worden gewijzigd, dan verwijst de Inkomsenscoach de klant door naar de Sociaal raadslieden. Ook geeft de Inkomenscoach voorlichting en verwijst actief naar bijzondere bijstand en schuldhulpverlening. De Inkomenscoach monitort ook of de klant daadwerkelijk actie heeft ondernomen. Wanneer de klant hiertoe niet zelf in staat is, wordt hij/zij hiermee geholpen.

Ook besteden de Inkomenscoaches aandacht aan de overgang van uitkering naar betaald werk. Veel klanten vinden dit onoverzichtelijk en zijn gespannen over de inkomensval. De inkomenscoaches ondersteunen de klant om deze overgang geleidelijk en soepel te laten verlopen.

In 2022 zijn we in contact getreden met de Belastingdienst om de inkomenscoaches met de klanten direct eventuele aanvragen of wijzigingen voor toeslagen bij de Belastingdienst door te voeren: RSD is nu ook een Servicepunt Toeslagen Belastingdienst.

4.5.5. Liemers Ondernemersportaal

Het ondernemersportaal van de RSD helpt zelfstandig ondernemers met (tijdelijk) financiële problemen die het voortbestaan van hun bedrijf bedreigen. In bepaalde gevallen kan de ondernemer ondersteuning krijgen. Bijvoorbeeld door een rentedragende lening of door een aanvulling op het inkomen tot bijstandsniveau. Het ondernemersportaal begeleidt ook klanten die d.m.v. het starten van een eigen onderneming (gedeeltelijk) uit de uitkering willen stromen.
Daarnaast is de RSD de toegangspoort voor schuldhulpverlening voor zelfstandigen. De RSD voert deze werkzaamheden niet zelf uit, maar besteedt dit uit aan partners die hierin gespecialiseerd zijn.

4.6 Deelprojecten gericht op bedrijfsvoering

In dit hoofdstuk gaan we nader in op de deelprojecten uit het implementatieplan die direct of indirect gaan over de bedrijfsvoering van de RSD. We geven aan wat de ontwikkelingen zijn en waar we verder op inzetten.

4.6.1. Dienstverleningsconcept

Branding en Marketing

De RSD heeft zich de afgelopen jaren positief weten te profileren binnen de Liemers, de arbeidsmarktregio, maar ook landelijk.
De komende jaren besteedt de RSD middels gerichte marketing aandacht aan haar naamsbekendheid en imago. De tevredenheid van klanten en netwerkpartners wordt gemeten en de uitkomsten worden meegenomen in bijstellingen van het marketing- en communicatieplan. In dit plan wordt ook nadrukkelijk aandacht besteed aan een social media strategie.

Een blijvend punt van aandacht is klantgerichte communicatie. Alle schriftelijke standaardcommunicatie is omgezet naar taalniveau B1. Medewerkers worden getraind in het schrijven op B1 niveau zodat ook alle vrije correspondentie aan dit taalniveau voldoet.

Jaarlijks wordt er een intern communicatieplan opgesteld. Door planmatig te werken aan interne communicatie blijven medewerkers maximaal verbonden met de opdracht van de RSD.

Netwerkorganisatie

Netwerken is een cruciaal onderdeel van het dienstverleningsconcept van de RSD. Het netwerk van de RSD is divers en bestaat uit werkgevers(organisaties), zorg- en welzijnsinstellingen, re-integratieorganisaties, onderwijsinstellingen en afdelingen van gemeenten. Dit netwerk wordt op dit moment vooral ontsloten door het management en beleids- en projectmedewerkers.

De RSD zet actief en met prioriteit in op ontsluiting van het netwerk voor medewerkers op uitvoerend niveau. De RSD doet dit bijvoorbeeld door klantmanagers de ruimte te geven om met klanten mee te gaan naar organisaties, door deel te nemen aan multidisciplinaire overleggen en door casuïstiekbesprekingen te organiseren samen met netwerk- en ketenpartners.

De RSD heeft haar netwerk en de sociale kaart van de regio beschreven. Er is middels een plan structureel aandacht aan het onderhouden en uitbouwen van het netwerk van de RSD.

Social Return

Social Return zal binnen het verband van de MGR worden doorontwikkeld tot een regionale aanpak. Daarbij ligt de nadruk op het creëren van uitstroomkansen en strategische samenwerking met werkgevers. Dit leidt jaarlijks tot een gericht plan van aanpak voor Social Return binnen de arbeidsmarkregio Midden Gelderland. RSD participeert hierbij maar vanaf 2023 worden de kosten voor de regionale deelname door de gemeenten zelf gedragen.

4.6.2. Interne organisatie

Kwaliteit administratieve processen

De RSD heeft voor het vaststellen van de LKS de toolkit van VNG voor het preferent **proces loonkostensubsidie** ingericht. Hierdoor zijn de processen efficiënt en effectief ingericht voor zowel werkgevers als RSD.

Voor het verkrijgen van stuurinformatie is een Team Informatiemanagement (TIM) samengesteld. De samenstelling bestaat uit MT, Procesadviseur, Beleidsmedewerker, Cognosspecialist, S4SD gebruiker en Finance. Doel is om eenduidige rapportages te ontwikkelen die het gevraagde inzicht geven voor MT, opdrachtgevers en medewerkers.
Maandelijks worden rapportage opgemaakt voor de accountmanagers en de afdelingshoofden.

De Werkgroep Kwaliteit is sinds 2021 ingebed in de RSD, alle verschillende teams zijn nu vertegenwoordigd in de Werkgroep Kwaliteit. Hierdoor worden alle processen steekproefsgewijs gecontroleerd op juistheid, volledigheid, efficiëntie en kwaliteit.
Er worden per kwartaal voor elk team steekproefsgewijs enkele controledossiers geselecteerd en die worden dan op verschillende onderdelen beoordeeld. Er zijn verschillende invalshoeken om naar dienstverlening en kwaliteit te kijken: vanuit processen, vanuit de wijze waarop je de klant benadert, vanuit rechtmatigheid enzovoort. Elke medewerker zal kwaliteit vanuit haar/zijn eigen functie en invalshoek bekijken.
De werkgroep Kwaliteit adviseert het management ook op het gebied van bijscholing.
Daardoor hebben alle klantmanagers re-integratie in 2022 de ZinZiz training gevolgd. Deze training was gericht op Beeldvorming, Oordeelsvorming en Besluitneming. Hierbij hebben de klantmanager kennisgemaakt met het Integratieve Gedrags Model (IGM) waarmee ze het willen en kunnen van een klant in beeld kunnen brengen.

Kwaliteit is de mate waarin diensten of producten voldoen aan de eisen en behoeften van klant, gemeentelijke opdrachtgever, wetgever en het RSD DNA en -Kompas.

Om alle processen zaakgericht te maken is Team Zaakgericht werken samengesteld. Dit blijft een dynamisch proces om alle processen zoveel mogelijk lean te maken en waar mogelijk samen te voegen. Hierbij wordt ook gekeken naar de documenten, het taalniveau B1 en het verder digitaliseren waar mogelijk.

Organisatiecultuur en leiderschap
De RSD ontwikkelt zich de komende jaren verder tot een integraal werkende, lerende netwerkorganisatie die werkt met teams die hun werk zo veel mogelijk zelf organiseren. Deze ontwikkeling vraagt om andere competenties en vaardigheden en heeft daarom impact voor de medewerkers van de RSD.
Verandering van cultuur raakt ook de leidinggevenden van de RSD. Het werken met zelforganiserende teams resulteert in een ruimere span-of-controle en een meer coachende rol voor leidinggevenden.
Er wordt geïnvesteerd in de kennis en mogelijkheden van de medewerkers.

De AVG en IBD wordt voor zowel de RID als RSD op dit moment uitgevoerd door 1 persoon. Door de ontwikkeling van steeds meer AVG-Risico's en verplichtingen en het feit dat de huidige medewerker in 2023 met pensioen gaat, wordt de functie en de formatie die hiervoor noodzakelijk is onderzocht.

In 2023 is de vacature van procesadviseur weer opgevuld. Deze functionaris kan, samen met de medewerkers van applicatiebeheer, zelfstandig processen herontwerpen en in de Suite inrichten. Via een model van 'continue verbeteren' krijgen bestaande werkprocessen een periodieke update. Bijvoorbeeld bij aanpassing van wet- en regelgeving.

Digitale dienstverlening
Om klanten beter te kunnen bedienen, blijft de RSD de komende jaren investeren in digitale dienstverlening.

In 2022 heeft de RSD haar website omgebouwd naar een interactieve website. De informatie is uitgebreid en de mogelijkheid om interactief contact te zoeken met de RSD is verbeterd. Tevens zal het aantal E-formulieren voor klanten ook via de website worden uitgebreid. Zij kunnen met hun DigID inloggen, om digitaal aanvragen in te dienen voor bijvoorbeeld de reiskosten- en vrijwilligersvergoeding. De RSD zal ook Liemers breed alles doen om de Wet Openbare Overheid uit te voeren als hierover meer duidelijk is.

De RSD blijft in de komende jaren op zoek naar mogelijkheden voor klanten om sneller en gemakkelijker te kunnen voldoen aan hun inlichtingenplicht. Wellicht kunnen klanten in de toekomst bijvoorbeeld ook hun inkomsten digitaal aan ons melden of via een klantportaal de status van de aanvraag zelf inzien of de beschikking.

4.7 Wanneer zijn we tevreden?

De RSD is tevreden wanneer de vastgestelde bestuurlijke KPI's in 2024 worden behaald. Waaronder een klanttevredenheidsscore van een 8. Zaken die niet zijn behaald, dienen goed beargumenteerd en onderbouwd te worden en tevens voorzien te zijn van een plan van aanpak met daarbij een SMART opgestelde planning hoe deze doelstelling in de toekomst wel behaald gaat worden.

De RSD binnen de regio wordt gezien als een professionele en vooruitstrevende organisatie.

4.8 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
RSD	**2022**	**2023 nw**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Lasten	5.628.034	5.816.653	6.395.817	6.714.530	6.950.857	7.195.622
Baten	5.408.034	5.766.653	6.345.817	6.689.530	6.925.857	7.170.622
Saldo	**-220.000**	**-50.000**	**-50.000**	**-25.000**	**-25.000**	**-25.000**

Resultaat voor Bestemming	**-220.000**	**-50.000**	**-50.000**	**-25.000**	**-25.000**	**-25.000**
Bestemmingsreserve Tozo	-75.000	-50.000	-50.000	-25.000	-25.000	-25.000
BR Jongerenloket	-145.000					
Resultaat na Bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Taakvelden	Realisatie 2022	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
6.1 Samenkracht en burgerpart.		154.565	169.955	178.424	184.704	191.208
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorz	71.006	71.006	78.076	81.966	84.851	87.839
6.3 Inkomensregelingen	2.498.097	2.271.295	2.491.729	2.615.769	2.690.425	2.786.358
6.5 Arbeidsparticipatie	2.769.384	3.135.915	3.453.877	3.624.607	3.767.443	3.896.556
6.6 Maatwerkvoorzieningen WM	18.387	27.581	30.327	31.838	32.959	34.120
6.71a Hulp bij de huishouding (W	124.062	9.194	10.109	10.613	10.986	11.373
6.71b Begeleiding (WMO)	27.581	27.581	30.327	31.838	32.959	34.120
6.72a Jeugdhulp begeleiding	91.936	91.936	101.090	106.128	109.863	113.732
6.73c Jeugdhulp met verblijf overi	27.581	27.581	30.327	33.347	36.667	40.318
	5.628.034	**5.816.653**	**6.395.817**	**6.714.530**	**6.950.857**	**7.195.622**

De nieuw taakvelden zijn ingeschat, de werkelijke nieuwe taakvelden moeten nog door Gem. Zevenaar aangeleverd worden.

Beleidsindicatoren Sociaal Domein

GR SDL					INDICATOREN MJB 2024-2027			
nr	taakveld	naam indicator	eenheid	bron	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim	Begroting 2023 nw	Begroting 2024
1	0. bestuur en ondersteuning	Formatie	FTE per 1.000 inwoners	eigen gegevens	1,18	1,30	1,29	1,28
2	0. bestuur en ondersteuning	Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	eigen gegevens	1,17	1,47	1,45	1,44
3	0. bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	eigen jaarstukken/ begroting	132,25	134,09	140,63	152,44
4	0. bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	eigen jaarstukken/ begroting	20%	9%	9%	10%
5	0. bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten (SDL)	eigen jaarstukken/ begroting	42,64%	52,39%	44,37%	43,12%
19	4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (VSV-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	Waar staat je gemeente.nl DUO/Ingrado (2021)	Duiven 1,3% Westervoort 2,5% Zevenaar 1,8%	Duiven 1,3% Westervoort 2,5% Zevenaar 1,8%	Duiven 1,3% Westervoort 2,5% Zevenaar 1,8%	Duiven 1,3% Westervoort 2,5% Zevenaar 1,8%
21	6. Sociaal domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	Waar staat je gemeente.nl Meerdere bronnen (2021)	Duiven 905,2 Westervoort 249,2 Zevenaar 529,9	Duiven 905,2 Westervoort 249,2 Zevenaar 529,9	Duiven 905,2 Westervoort 249,2 Zevenaar 529,9	Duiven 905,2 Westervoort 249,2 Zevenaar 529,9
23	6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Waar staat je gemeente.nl CBS Jeugd (2021)	Duiven 4% Westervoort 8% Zevenaar 4%	Duiven 4% Westervoort 8% Zevenaar 4%	Duiven 4% Westervoort 8% Zevenaar 4%	Duiven 4% Westervoort 8% Zevenaar 4%
24	6. Sociaal domein	Netto arbeids participatie	% werkzame beroepsbevolking tov de beroepsbevolking	Waar staat je gemeente.nl CBS (2022)	Duiven 74,0% Westervoort 70,6% Zevenaar 71,0%	Duiven 74,0% Westervoort 70,6% Zevenaar 71,0%	Duiven 74,0% Westervoort 70,6% Zevenaar 71,0%	Duiven 74,0% Westervoort 70,6% Zevenaar 71,0%
26	6. Sociaal domein	werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Waar staat je gemeente.nl CBS Jeugd (2021)	Duiven 1% Westervoort 2% Zevenaar 2%	Duiven 1% Westervoort 2% Zevenaar 2%	Duiven 1% Westervoort 2% Zevenaar 2%	Duiven 1% Westervoort 2% Zevenaar 2%
27	6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	Waar staat je gemeente.nl CBS (2021)	Duiven 310,2 Westervoort 399,2 Zevenaar 313,4	Duiven 310,2 Westervoort 399,2 Zevenaar 313,4	Duiven 310,2 Westervoort 399,2 Zevenaar 313,4	Duiven 310,2 Westervoort 399,2 Zevenaar 313,4
28	6. Sociaal domein	Lopende re-intgratievoor-zieningen	Aantal per 10.000 inwoners 15-64 jr	Waar staat je gemeente.nl CBS (2020)	Duiven 246,6 Westervoort 308,4 Zevenaar 261,0	Duiven 246,6 Westervoort 308,4 Zevenaar 261,0	Duiven 246,6 Westervoort 308,4 Zevenaar 261,0	Duiven 246,6 Westervoort 308,4 Zevenaar 261,0

De formatie is licht gestegen sinds 2023 door de 2,66 fte voor in het kader van de cyber security en bij de RSD is de formatie licht gestegen door de inzet op de Loonkostensubsidie.

De apparaatskosten stijgen door de sterke inflatie en CAO stijgingen.

BELEIDSPROGRAMMA

Paragrafen

5. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandscapaciteit
De deelnemende gemeenten staan garant voor de exploitatietekorten. De Gemeenschappelijke regeling heeft geen eigen vermogen, maar sinds 2020 wel een bestemmingsreserve Tozo. Verder zijn er geen voorzieningen. Deze bestemmingsreserve is gereserveerd voor de uitvoeringskosten van de Tozo. Deze tijdelijke regeling bevatte naast de inkomensregeling ook de mogelijkheid onder bijzondere voorwaarden een bedrijfskrediet aan te vragen onder gunstige omstandigheden waarbij de terugbetaling dan binnen 3 jaar moet plaatsvinden. Door verlenging van de regeling en uitstel van de start van de terugbetaling kan de afhandeling van deze bedrijfskredieten doorlopen tot in 2026. De kosten die hiervoor ook in de toekomst gemaakt moeten worden, zijn verwerkt in de uitvoeringsbijdrage per aanvraag. Daarom is voor een deel van deze bijdrage een bestemmingsreserve Tozo gevormd.

De financiële risico's worden gemonitord door de begroting en twee tussenrapportages.
In de meerjarenbegroting wordt voor dit deel van de kosten, een onttrekking van deze bestemmingsreserve, als een structurele dekking begroot. Omdat de vergoeding bij het afgeven van de beschikkingen is toegekend maar de werkzaamheden nog zeker noodzakelijk zijn tot 2027.

Meerjarenbegroting 2024-2027

Kengetallen	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Netto Schuldquote	34,11%	29,90%	27,68%	27,10%
alle verstrekte leningen	34,11%	29,90%	27,68%	27,10%
Solvabiliteitsratio	1,42%	1,07%	0,62%	0,14%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	100%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt	nvt

RID
Het grootste risico binnen de SDL zit bij de RID op het beveiligingsniveau en de risico's op ransomware. Dit is door de directeur van de VNG landelijk uitgezet via 'de brief van Van Zanen'.
In 2022 is er incidenteel 1 ton extra beschikbaar gesteld, vanaf 2023 is structureel 2 ton aan lasten opgenomen om deze plannen structureel te borgen. Het risicomanagement focust zich op drie onderdelen: preventie (voorkomen van), detectie (tijdig ontdekken van) en respons (naar behoren reageren/maatregelen treffen).

Maatregelen die worden uitgevoerd:
1. Up-to-date houden van de hard- en software
2. Twee- of meer factorauthenticatie
3. Netwerksegmentatie
4. Robuuste back-ups en het toetsen van het terugzetten van die back-ups
5. Testen en oefenen van ICT-crisisplannen

De bestuurlijke opdracht RID zal ook tijdelijk extra lasten vragen en daaruit zullen ook structureel extra lasten voortvloeien. Omdat deze opdracht nog niet officieel is geaccordeerd, zijn deze nog niet opgenomen in deze begroting.

RSD
Financieel risico op Inkomensdeel
Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van uitkeringen en loonkostensubsidie. Voor de verdeling van de gebundelde uitkering wordt gebruikgemaakt van het verdeelmodel inkomensdeel Participatiewet. Dit model gebruikt onder meer kenmerken van (inwoners van) een gemeente om de hoogte van het BUIG-budget van een gemeente te bepalen. Sommige gemeenten hebben jaarlijks te maken met overschrijdingen (Zevenaar) terwijl andere (Westervoort) een voordeel behalen.
Regiokenmerken zoals beschikbaarheid van werk, aandeel mensen die onder hun niveau werken en hoeveelheid overlast in de buurt, zijn bedoeld om wijk-, gemeente– en regiogebonden verschillen in de gemeentelijke bijstandsopgaven te verwerken in de objectieve budgetten. Met name deze regiokenmerken spelen een grote rol bij de budgetfluctuaties. Daarom is er in 2022 door Ministerie van SZW onderzoek gedaan naar deze fluctuaties en afwijkingen ten opzichte van de bestedingen. Dit onderzoek heeft voor Zevenaar geen inzicht gegeven in de oorzaak van de overschrijdingen.

Gemeenten die tekorten hebben op hun budget, moeten deze tekorten opvangen uit eigen middelen. Gemeenten die een omvangrijk tekort hebben, kunnen in aanmerking komen voor een aanvullend budget: de vangnetuitkering. Daarvoor moet onder meer het tekort op de gebundelde uitkering over het lopende jaar groter zijn dan 7,5%. Daarbij moet er over de twee voorliggende jaren en het lopende boekjaar sprake zijn van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 7,5%.

Voor 2022 had Zevenaar wel een tekort dat groter is dan 7,5%. Zevenaar heeft hiervoor, in samen werking met de RSD en Adlasz, een beroep gedaan op de vangnetregeling.

Risicoparagraaf huidige bestuurlijke opdracht RSD
De in de bestuurlijke opdracht beschreven investeringen en resultaten zijn afhankelijk van een aantal factoren die mede bepalen of de opdracht van de RSD succesvol kan worden uitgevoerd.
In overleg met haar opdrachtgevers heeft de RSD voorgesorteerd op de formalisering van haar nieuwe opdracht, die als fors mag worden betiteld en waarvoor ambtelijk en bestuurlijk alle zeilen moeten worden bijgezet. De in de bestuurlijke opdracht genoemde factoren vallen grotendeels buiten de invloedsfeer van RSD de Liemers. Waar RSD de Liemers wel invloed heeft, zal ze deze aanwenden om de gevolgen van de risico's tot een minimum te beperken.
De RSD informeert de opdrachtgevers maandelijks over de resultaten in relatie tot de afgesproken KPI's.

De RSD heeft zowel in 2021 als 2022 laten zien dat zij al haar afgesproken resultaten heeft behaald.

Schema met een inschatting van het benodigde weerstandsvermogen:

Omschrijving risico	Beheersmaatregel(en)	Kans	Jaarlijks/ Incidenteel	Benodigd Weerstands-vermogen
Onvoorziene andere politieke keuze Door verkiezingen of wijz.beleid	-Bestuurlijke opdracht -Regelmatige overlegstructuur en rapportage	Middel	Incidenteel	€ 250.000,=
Onvoorziene stijging bestand	-Maandelijkse rapportage/inzicht -Netwerkorganisatie -Ondernemersloket	Middel	Incidenteel	€ 250.000,=
ICT-systemen niet beschikbaar	-Regelmatig back-ups en uitwijk -Firewall	Hoog	Incidenteel	€ 500.000,=

6. Onderhoud kapitaalgoederen

Binnen de GR zijn geen kapitaalgoederen zoals benoemd in art. 12 van de BBV.

7. Financiering

De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat Samenwerking de Liemers over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te voldoen. Voor de organisatiekosten van de dienstverlening van het basispakket worden voorschotnota's aan de deelnemende gemeenten opgemaakt. De basis hiervoor vormt de begroting van het betreffende jaar.
Twee keer per jaar wordt een tussenrapportage opgemaakt waarbij wordt besloten of bijstelling van de bevoorschotting noodzakelijk is.

Lening
In 2012 is er een lening afgesloten bij de BNG bank om een aantal investeringen en de deelname in Stichting Samenwerkingsverband Glasvezelnetwerk (SSGA) te bekostigen.
De lening is groot € 630.000,=, heeft een looptijd van 15 jaar tegen een rentepercentage van 3,15%.

Eind oktober 2019 is, om de liquiditeit te verbeteren, een lening afgesloten met een looptijd van 10 jaar, groot € 3.500.000,= tegen een rentepercentage van 0,07%.

Kredietlimiet
Met ingang van 1 januari 2011 is met de BNG bank een financieringsovereenkomst aangegaan voor een bepaalde tijd tot 01-01-2012, waarna deze overeenkomst stilzwijgend wordt verlengd met telkens een jaar. De kredietlimiet is € 2.500.000,=.

Bankgarantie
Er zijn geen lopende bankgaranties.

Renterisicobeheer
In deze meerjarenbegroting wordt ervan uitgegaan dat er geen kasgeldleningen of nieuw aan te trekken leningen noodzakelijk zijn. De investeringen worden met ingang van 1 januari 2021 lineair afgeschreven, met een de omslagrente. De omslagrente voor 2022 komt in deze begroting uit op 0,003.

8. Bedrijfsvoering

Bestuur
De Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers kent de bestuurscomponenten:

- Algemeen Bestuur
- Dagelijks Bestuur
- Bestuurlijk overleg RSD / portefeuillehouder overleg RID

Binnen de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers is een eigen Ondernemingsraad actief. De ambtelijk secretaris OR wordt geleverd door de Ondersteunende dienst van 1Stroom.
De kosten voor de ambtelijk secretaris en voor opleiding en training van de OR-leden wordt verantwoord onder Bestuurskosten.

De bestuurskosten en de kosten voor de Ondernemingsraad worden voor ieder 25% toe gerekend aan Duiven en Westervoort en voor 50% aan Zevenaar.

Planning- en Controlcyclus
Voor de gemeenschappelijke regeling is een Financiële verordening op grond van artikel 212 van de Gemeentewet opgesteld.
Naast de Begroting worden er 2 tussenrapportages opgesteld en de jaarstukken, bestaande uit het Jaarverslag en de Jaarrekening.
De begroting voor jaar T+1 wordt in maart aan het Dagelijks Bestuur voorgelegd.
De 1e tussenrapportage wordt in mei/juni aan het Dagelijks Bestuur voorgelegd, de 2e in september/oktober.
Het jaarverslag en de jaarrekening worden als de Jaarstukken SDL na afloop van het boekjaar samen met de Meerjarenbegroting T+1 in maart voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur SDL.
Het Dagelijks Bestuur vraagt de deelnemende gemeenten om hun zienswijze voordat de stukken worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

Personeelsbeleid
GR Samenwerking de Liemers heeft behoefte aan eigentijdse, moderne arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid die passen bij een veranderende omgeving. Samenwerking de Liemers heeft immers te maken met een veranderende vraag van burgers, veranderende taken en een veranderende arbeidsmarkt.
Als uitgangspunten voor het personeelsbeleid zijn geformuleerd:

- SDL werkt nadrukkelijk aan de dienstverlening, de klant- en servicegerichtheid staat Centraal
- SDL gaat uit van een grote mate van flexibiliteit, dit betekent maatwerk
- SDL wil een competentiegericht gestuurde organisatie zijn
- SDL wil een organisatie zijn met medewerkers die bij voorkeur flexibel en breed inzetbaar zijn
- SDL gaat uit van vakmanschap en ondernemerschap gericht op actie
- SDL is resultaatgericht
- SDL geeft het personeel de mogelijkheid zich te ontwikkelen (RSD leernetwerk, RID academie).

RID
De regionale ICT en Inkoop Dienstencentrum werkt via een SLA voor de deelnemende gemeenten.

De inwoneraantallen zijn het uitgangspunt voor de kostenverdeling naar de deelnemende gemeenten. Naast de deelnemende gemeenten worden de diensten verleend aan de RSD.
De DVO met het Werkgeversservicepunt Midden-Gelderland en de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling liep af op 31-12-2022. Voor 2023 is een verlenging afgesproken met de intentie van een nieuwe overeenkomst afhankelijk van de bestuurlijke opdracht RID.
Er zijn nieuwe afspraken gemaakt over de vergoeding voor de RID diensten, gebaseerd op de exploitatie van de RID in relatie tot het aantal accounts. In verband met de intentieverklaring van de MGR wordt in deze meerjaren begroting rekening gehouden met de bijdrage van de MGR.
Waarbij de bijdrage niet meer gesplitst wordt in MGR en WSP maar als 1 bijdrage.

De toerekening van de ICT kosten aan de RSD bestaat uit 2 onderdelen:

1. De directe kosten voor software/licenties/kapitaallasten voor de RSD én
2. Een doorbelasting van de exploitatiekosten RID gebaseerd op een prijs per werkplek:
    a. De exploitatiekosten minus de post Onderhoud applicaties, Kosten ondersteuning en Kapitaallasten;
    b. Dit saldo wordt dan gedeeld door het totaal aantal werkplekken in beheer bij RID;
    c. Deze prijs per werkplek maal het aantal bij de RSD in gebruik zijnde werkplekken.

Deze RSD-bijdrage in de RID-begroting wordt in mindering gebracht op de totale exploitatiekosten van de RID. Het restant wordt m.i.v. 2018 aan de drie gemeenten in rekening gebracht conform de afgesproken verdeelsleutel, gebaseerd op de inwonersaantallen.
Voor deze begroting worden de laatst vastgestelde CBS-gegevens - per 01-01-2022 – gehanteerd.

Gemeente	Inwoners per 01-01-2022	Aandeel RID
Duiven	24.946	29,51%
Westervoort	14.944	17,68%
Zevenaar	44.645	52,81%

Inkoop
De verdeelsleutel voor de exploitatiekosten van de inkoop is: aan Duiven wordt 1/3 deel van de kosten doorbelast; aan Westervoort wordt 1/6 deel van de kosten doorbelast; aan Zevenaar 3/6 deel van de kosten.

RSD
De kostenverdeling die voor de exploitatiekosten van de RSD wordt gebruikt is gebaseerd op:
1. 50% op basis van het aantal inwoners
2. 50% op basis van het aantal cliënten

Gemeente	Inwoners per 01-01-2022	Cliënten per 01-01-2022	Percentage
Duiven	24.946	402	28,30%
Westervoort	14.944	322	19,69%
Zevenaar	44.645	760	52,01%

Ook hier wordt voor de begroting 2024 - 2027 gebruik gemaakt van de meest recente vastgestelde gegevens, zijnde 01-01-2022.

9. Wet Openbare Overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) officieel ingegaan. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en regelt het recht van burgers op informatie van de overheid. Zo krijgt iedereen meer inzicht in het handelen van de overheid.
Een belangrijk verschil met de Wob is dat de Woo naast informatieverstrekking op verzoek (passief) overheidsorganisaties ook verplicht zelf informatie gefaseerd openbaar te maken (actief). Uitgangspunt hierbij is dat iedereen recht heeft op toegang tot publieke informatie en dat alle overheidsinformatie in beginsel openbaar is. Alleen in uitzonderingsgevallen wordt hiervan afgeweken.

Binnen de SDL is de Juridisch beleidsadviseur aangewezen als contactfunctionaris voor externen.
De SDL publiceert reeds de meeste relevante informatie op de eigen website en specifieke informatie wordt conform de Wet elektronische publicaties via lokale regelgeving.overheid.nl gepubliceerd. Aangezien de uitvoering van de werkzaamheden gemandateerd zijn, worden verordeningen e.d. door de gemeenten zelf vastgesteld en gepubliceerd.

In 2022 zijn 5 Woo verzoeken ingediend en afgehandeld.

10. Verbonden partijen

Met ´verbonden partijen´ worden gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen bedoeld waarin de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers een bestuurlijk én financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur en/of het hebben van een stemrecht. Met financieel belang wordt bedoeld: een gemeentelijke bijdrage in de netto exploitatielasten van het samenwerkingsverband. Het risico bestaat dat de gemeente de betaalde bijdragen kwijt is bij een faillissement en/of dat de verbonden partij financiële problemen op de gemeente kan verhalen. Bij deelname in een vennootschap is het financiële belang het in bezit hebben van aandelen en het ontvangen van dividend.

De RID heeft een deelneming in Stichting Samenwerkingsverband Glasvezelnetwerk Arnhem (SSGA).

Bij de oprichting van SSGA in 2003 werd door de oprichters bepaald dat alleen deelnemers uit de publieke sector op het netwerk worden toegelaten. Dit is nogmaals vastgesteld in 2015 door het DB en AB. Ook besloot SSGA dat het aan deelnemers uitstuitend toegestaan is om verbindingen ten behoeve van de eigen organisatie te gebruiken. Door deze voorwaarde is SSGA uitsluitend aan de vraagzijde actief, vormt het SSGA-netwerk een ‘gesloten’ netwerk en valt SSGA als aanbieder van infrastructuur niet onder toezicht van de ACM.
SSGA concentreert zich op het hebben van infrastructuur in eigendom in Arnhem en omgeving. Er wordt niet actief geacquireerd om het aantal deelnemers te vergroten binnen het huidige verzorgingsgebied. Er wordt samengewerkt met TeleMANN, een vergelijkbare organisatie in Nijmegen.
Door de doortrekking van de snelweg A15 hebben er in 2019 al reconstructies plaatsgevonden en zullen tot en met 2023 nog meer reconstructies nodig zijn. De kosten van deze reconstructies komen niet ten laste van de contributie van de deelnemers.
De stichting verzorgt naast de aansluiting op het netwerk ook het beheer en onderhoud.

SSGA heeft nu een regionaal netwerk met 27 deelnemers. In het Algemeen Bestuur van de stichting zijn alle deelnemers aan het netwerk vertegenwoordigd. RID neemt voor 5,44% deel in SSGA, op basis van de toerekeningsfactoren zijn de lasten per kwartaal voor RID voor 2023 begroot op € 3.248,=.

Financiële begroting

11. Overzicht van baten en lasten

Consolidatie Exploitatiekosten op kostensoort

Lasten	Rekening 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Meerjarenbegroting 2025	2026	2027
Bestuurskosten	28.095	47.000	49.405	51.200	53.100	54.900	56.800
Personele kosten	7.471.932	7.395.334	7.836.521	8.616.300	8.882.762	9.218.995	9.567.727
Huisvestingskosten	447.490	440.430	488.882	521.050	534.600	545.800	557.300
Automatiseringskosten	403.167	418.719	460.320	413.700	499.000	507.700	516.600
Onderhoud applicaties	1.454.250	1.598.675	1.711.581	1.862.600	1.910.600	1.950.600	1.991.300
Facilitaire zaken	102.367	115.800	124.234	122.900	126.400	129.400	132.400
Advies en Controle	57.311	53.200	57.075	58.700	60.400	61.800	63.400
Ondersteunende dienst	198.072	222.700	233.846	243.500	253.200	262.700	272.500
Overige kosten	9.860	20.350	21.832	22.400	23.000	23.500	24.000
Kapitaallasten	1.007.387	1.022.844	1.023.589	1.033.024	1.034.324	1.035.524	992.504
Totaal lasten	**11.179.929**	**11.335.052**	**12.007.286**	**12.945.374**	**13.377.386**	**13.790.919**	**14.174.531**

Baten	Rekening 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Meerjarenbegroting 2025	2026	2027
Bijdrage Gemeente Duiven	3.132.569	3.189.388	3.359.071	3.618.051	3.741.445	3.856.307	3.962.072
Bijdrage Gemeente Westervoort	1.882.169	2.052.064	2.166.254	2.335.876	2.421.561	2.496.694	2.566.608
Bijdrage Gemeente Zevenaar	5.808.791	5.916.725	6.270.173	6.768.082	7.009.642	7.227.076	7.428.687
Bijdrage WSP MG	57.200	71.050	-	-	-	-	-
Bijdrage MGR	79.200	55.825	161.788	173.364	179.738	185.841	192.165
Totaal Baten	**10.959.929**	**11.285.052**	**11.957.286**	**12.895.374**	**13.352.386**	**13.765.919**	**14.149.531**
Resultaat voor Bestemming	**-220.000**	**-50.000**	**-50.000**	**-50.000**	**-25.000**	**-25.000**	**-25.000**
Bestemmingsreserve Tozo	-75.000	-50.000	-50.000	-50.000	-25.000	-25.000	-25.000
Bestemmingsreserve Jongerenloket	-145.000						
Resultaat na Bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Consolidatie op programmaniveau

Lasten	Rekening 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Meerjarenbegroting 2025	2026	2027
Programma 1: Bestuur	28.095	47.000	49.405	51.200	53.100	54.900	56.800
Programma 2: RID	5.566.684	5.938.039	6.236.596	6.566.274	6.755.624	6.932.424	7.070.804
Programma 3: Inkoop	336.559	287.675	302.090	354.700	290.700	302.200	314.100
Programma 4: RSD	5.628.034	5.447.712	5.816.653	6.395.817	6.714.530	6.950.857	7.195.622
Eliminatie doorbelasting intern	-379.444	-385.374	-397.457	-422.617	-436.568	-449.463	-462.795
Totaal lasten	**11.179.929**	**11.335.052**	**12.007.286**	**12.945.374**	**13.377.386**	**13.790.919**	**14.174.531**

Baten	Rekening 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Meerjarenbegroting 2025	2026	2027
Programma 1: Bestuur	28.095	47.000	49.405	51.200	53.100	54.900	56.800
Programma 2: RID	5.566.684	5.938.039	6.236.596	6.566.274	6.755.624	6.932.424	7.070.804
Programma 3: Inkoop	336.559	287.675	302.090	354.700	290.700	302.200	314.100
Programma 4: RSD	5.408.034	5.397.712	5.766.653	6.345.817	6.689.530	6.925.857	7.170.622
Eliminatie doorbelasting intern	-379.444	-385.374	-397.457	-422.617	-436.568	-449.463	-462.795
Totaal Baten	**10.959.929**	**11.285.052**	**11.957.286**	**12.895.374**	**13.352.386**	**13.765.919**	**14.149.531**
Resultaat voor Bestemming	**-220.000**	**-50.000**	**-50.000**	**-50.000**	**-25.000**	**-25.000**	**-25.000**
Bestemmingsreserve Tozo	-75.000	-50.000	-50.000	-50.000	-25.000	-25.000	-25.000
Bestemmingsreserve Jongerenloket	-145.000						
Resultaat na Bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Ten opzichte van de primitief vastgestelde MJB 2023 is in de 'Begroting 2023 na wijziging (nw)' toegevoegd: Dit betreft een verhoging van € 672.235,= veroorzaakt door extra indexeringen naar aanleiding van de CAO-stijging per 1 januari 2023 en de hoge prijsstijgingen op de overige kosten. De Begroting 2024 is € 1.138.088,= gestegen ten opzichte van de 'Begroting 2023 nw'.

Dit geeft een vertekend beeld omdat de begroting 2023 via de 1e tussenrapportage nog zal worden verhoogd i.v.m. extra kosten voor o.a. inhuur Inkoop (€ 50.000,=), stijging van de kosten voor bedrijfsgezondheidsdienst (€ 40.000,=) en er zijn extra onderhouds-/beveiligingscontracten afgesloten door de RID (€ 100.000,=).

Bij de RSD is de formatie uitgebreid (2,2 fte) in verband met de extra werkzaamheden DVO en LKS. De gemeenten ontvangen voor deze LKS werkzaamheden extra gelden via de algemene uitkering. Met deze wijzigingen is in de meerjarenbegroting 2024 al wel rekening gehouden en zijn de kosten geïndexeerd. De overige stijging is het gevolg van de indexeringen van loonkosten en overige kosten op basis van de septembercirculaire 2022.

11.1 Programma Bestuur

Bestuurskosten

Lasten	Rekening 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Meerjarenbegroting 2025	2026	2027
Bestuurskosten	-	2.000	5.177	5.000	5.300	5.800	5.900
Ondernemingsraad	28.095	43.500	42.728	44.700	46.300	47.600	49.400
Onvoorzien	-	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Totaal lasten	**28.095**	**47.000**	**49.405**	**51.200**	**53.100**	**54.900**	**56.800**

Baten	Rekening 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Meerjarenbegroting 2025	2026	2027
Bijdrage Gemeente Duiven	7.024	11.750	12.351	12.800	13.275	13.725	14.200
Bijdrage Gemeente Westervoort	7.024	11.750	12.351	12.800	13.275	13.725	14.200
Bijdrage Gemeente Zevenaar	14.048	23.500	24.702	25.600	26.550	27.450	28.400
Totaal Baten	**28.095**	**47.000**	**49.405**	**51.200**	**53.100**	**54.900**	**56.800**

Bestuurskosten
In 2021 is de governance van de GR gewijzigd, er is een algemeen directeur SDL benoemd, die tevens de rol vervuld van directeur RSD. Daarnaast is er een adjunct directeur SDL die tevens fungeert als directeur RID. Ten tijde van het opstellen van deze begroting vervult de algemeen directeur SDL ook tijdelijk de rol van directeur RID. Op het moment dat de herijkte bestuurlijke opdracht RID is bepaald, zal er een vacature worden opengesteld voor adjunct directeur SDL/directeur RID. De algemeen directeur SDL is ook secretaris van het DB SDL en AB SDL.
De netwerkdirectie is in 2021 vervangen door de directeuren van 1Stroom en Zevenaar. Het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur blijven in stand.

Normaal gesproken vergadert het DB 3 keer per jaar en het AB 2 keer.

Doelstelling is met een directie SDL sneller en efficiënter te kunnen handelen.

Ondernemingsraad
De algemeen directeur is de WOR bestuurder voor overleg met de Ondernemingsraad.
Met ingang van 2021 bestaat de OR uit 4 leden, 3 van de RSD en 1 van de RID. De secretaris voor de OR wordt geleverd via de dienstverleningsovereenkomst met 1Stroom. Hiervoor is een fixed price afgesproken gebaseerd op 6 uur ondersteuning per week.

De kosten voor de ondernemingsraad bestaan uit 2 posten:
- Secretaris OR voor € 34.700,=
- Opleidingskosten OR-leden voor € 10.000,=

Onvoorzien
Gezien de uitgaven van de laatste jaren is de post onvoorzien naar beneden bijgesteld naar € 1.500,=.

11.2 Programma RID

RID

Lasten	Rekening 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Meerjarenbegroting 2025	2026	2027
Personele kosten	2.441.105	2.632.270	2.765.585	2.889.200	3.006.900	3.123.100	3.243.800
Huisvestingskosten	219.748	204.000	223.179	243.550	250.100	255.400	260.900
Audits/Externe deskundigheid	81.005	88.000	94.409	96.800	99.300	101.500	103.700
Dir.kosten RSD	162.825	160.000	171.654	186.300	191.100	195.100	199.200
Datacomm.SSGA	90.401	99.200	106.425	109.000	111.800	114.100	116.500
Onderhoud applicaties	1.454.250	1.598.675	1.711.581	1.862.600	1.910.600	1.950.600	1.991.300
Overige kosten	9.860	20.350	21.832	22.400	23.000	23.500	24.000
Ondersteunende dienst	100.104	112.700	118.341	123.400	128.500	133.600	138.900
Kapitaallasten	1.007.387	1.022.844	1.023.589	1.033.024	1.034.324	1.035.524	992.504
Totaal lasten	**5.566.684**	**5.938.039**	**6.236.596**	**6.566.274**	**6.755.624**	**6.932.424**	**7.070.804**

Baten	Rekening 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Meerjarenbegroting 2025	2026	2027
Bijdrage Gemeente Duiven	1.490.486	1.601.133	1.652.874	1.761.814	1.811.692	1.858.259	1.893.295
Bijdrage Gemeente Westervoort	892.882	959.165	990.161	1.055.421	1.085.302	1.113.198	1.134.186
Bijdrage Gemeente Zevenaar	2.667.472	2.865.492	2.958.091	3.153.058	3.242.324	3.325.663	3.388.364
Bijdrage RSD	379.444	385.374	397.457	422.617	436.568	449.463	462.795
Bijdrage WSP MG	57.200	71.050	76.225	-	-	-	-
Bijdrage MGR	79.200	55.825	161.788	173.364	179.738	185.841	192.165
Totaal Baten	**5.566.684**	**5.938.039**	**6.236.596**	**6.566.274**	**6.755.624**	**6.932.424**	**7.070.804**

Personele kosten **€ 2.889.200**

Loonkosten **€ 2.804.900**

De salariskosten zijn bepaald o.b.v. de begrote salariskosten 2024 aangeleverd door de ondersteunende dienst, verhoogd met 7% voor 2023 en 4,2% voor 2024.
De CAO loopt af op 31-12-2023. Voor de indexering van 2024 is de indicatie van de septembercirculaire 2022 aangehouden.
Tevens inbegrepen zijn kosten voor salarisadministratie, bedrijfsgezondheidsdienst e.d.
De RID heeft 27,03 vaste formatieplaatsen. Op dit moment is een deel hiervan vacatureruimte die nu gebruikt wordt voor inhuur c.q. payroll.
In dit bedrag voor loonkosten is in 2023 een bedrag van 2 ton structureel toegevoegd in verband met het verbeteren van de beveiliging n.a.v. de Cyberalert brief van de VNG. Dit wordt in eerste instantie opgevuld met via inhuurkrachten.

Thuiswerkvergoeding	€	8.400
Reis- en verblijfkosten	€	5.500
Opleidingen: Voor opleidingen is 2% van de loonsom geraamd	€	49.500
Bedrijfsgezondheidsdienst	€	8.800
Kosten salarisadministratie	€	5.500
Overige kosten	€	6.600

In het voorstel voor de Bestuurlijke opdracht RID wordt incidenteel voor 2024 € 530.000,= extra middelen gevraagd. Deze zijn nog niet meegenomen in deze begroting.

Huisvesting **€ 204.000**

De gemeente Westervoort is de verhuurder van de huisvesting van de RID. Binnen deze post vallen ook de kosten voor verzekeringen, servicekosten, huur van de centrale computerruimte, overige huisvestingskosten. Door uitbreiding van het aantal racks en een stijging van de energielasten stijgen deze kosten meer dan alleen het indexpercentage.

Audits/externe deskundigheid **€ 96.800**

Audits uitwijkovereenkomst *€ 37.400*
RID en gemeenten hebben een eigen uitwijkoplossing op een tweede locatie van het datacenter Arnhem. Iedere gemeente heeft de eigen uitwijkovereenkomst daardoor kunnen opzeggen.
Het budget van € 29.000,= is bedoeld om externe audits te laten uitvoeren naar de zekerheid en betrouwbaarheid van de eigen uitwijkoplossing.

Externe deskundigheid *€ 59.400*
Inhuur van vakspecialistische kennis ter ondersteuning. Onder deze post vallen ook de kosten voor de accountantscontroles van € 15.400,=.

Kosten software RSD **€ 186.300**
Deze kosten zijn gerelateerd aan de RSD en worden daarom één op één doorberekend.

Uitgesplitst naar:	*Bedrag per jaar*
Leasekosten Centric GWS	130.800
Microsoft werkplek licenties	50.000
App+website InSZicht huisbezoeken	5.500
Totaal	**186.300**

Datacommunicatie/ SSGA **€ 109.000**

Datacommunicatie *€ 95.800*
Onder meer gezamenlijke internetaansluiting, Gemnet-aansluiting, (vaste) telefonie gesprekskosten, gezamenlijke databundel en abonnementen.
Deze kosten zijn overgedragen aan de RID en toen afgeraamd binnen de gemeentelijke begrotingen.

Beheer en onderhoudskosten SSGA *€ 13.200*
De totale beheer-en onderhoudskosten van SSGA bedragen ongeveer € 242.500,=. Het aandeel voor de RID wordt begroot op € 13.200,=

Onderhoud applicaties **€ 1.862.600**
Betreft onderhoud op software vanuit :

- de vastgestelde Informatie Beleidsprojecten (IBP), met een onderhoudscomponent
- tussentijdse gezamenlijke projecten
- software en contract convergenties
- onderhoud op software ten behoeve van centraal gegevensbeheer en geo informatie
- de stijging komt voor een deel door extra onderhoudsovereenkomsten in het kader van de beveiliging
- Maar vanaf 2023 ook door extreme prijsstijgingen in de ICT-branche van veelal 10% of meer.

Het betreft in de regel onderhoudskosten die voortvloeien uit projecten en opdrachtverstrekking door de gemeenten.

Overige kosten **€ 22.400**
Hieronder vallen de kosten van het lidmaatschap, werving en selectie, abonnementen, contributies, kleine reparaties etc.

Ondersteunende diensten **€ 123.400**

De ondersteunende diensten worden door 1Stroom en de RSD verricht. Het betreft de salarisadministratie, de werkzaamheden omtrent het personeel (P&O), informatievoorziening en de facilitaire ondersteuning inclusief juridisch zaken. De RSD verzorgt de ondersteunende dienst Financiën en Planning&Control.

Deze kosten worden binnen de SDL grotendeels verdeeld op basis van fte's. De verhouding is veelal 2/3 ten laste van de RSD en 1/3 ten laste van de RID.

Kapitaallasten **€ 1.033.0244**

De kapitaallasten zijn gebaseerd op de investeringen en afschrijvingen conform de Nota activering- en afschrijving beleid GR SDL 2021. Hierbij is sprake van veel vrijval van investeringsbudgetten waarbij voor de begroting is uitgegaan dat alle budgetten weer gebruikt worden voor herinvestering. De kapitaallasten stijgen omdat er wordt ingeschat dat de omslagrente weer gaat stijgen de komende jaren.

Baten

Regionale Sociale Dienst de Liemers (RSD) **€ 422.617**

De bijdrage van de RSD aan de begroting van de RID bestaat uit twee componenten:

- Directe kosten zoals software die gebruikt wordt door de RSD;
- Bijdrage op basis van aantal werkplekken bij de RSD, afgezet tegen het totaal aan werkplekken in de Liemers.

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) **€ 173.364**

De MGR heeft de intentie uitgesproken dat zij de ICT dienstverlening via de RID willen continueren. Omdat op het moment nog geen duidelijkheid is over de Bestuurlijke opdracht van de RID is eerst een tijdelijke verlenging voor 2023 afgesproken.
Na vaststelling van de Bestuurlijke opdracht RID zal het verzoek van de MGR verder uitgewerkt worden. Wel is voor 2023 afgesproken dat de kosten worden doorbelast op basis van de exploitatie RID - minus applicatiekosten die MGR niet gebruik- omgezet naar aantal werkplekken MGR+WSP+Inkooporganisatie+SROI

De bovengenoemde baten wordt eerst in mindering gebracht op de exploitatielasten RID. Het restant wordt conform de verdeelsleutel toegerekend aan de 3 gemeenten.
Dit betekent dus een netto lagere bijdrage per gemeente aan de begroting RID.

11.3 Programma Inkoop

Inkoop

Lasten	Rekening 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Meerjarenbegroting 2025	2026	2027
Personele kosten	336.559	287.675	302.090	354.700	290.700	302.200	314.100
Totaal lasten	**336.559**	**287.675**	**302.090**	**354.700**	**290.700**	**302.200**	**314.100**
Baten	**Rekening 2022**	**Begroting 2023 prim.**	**Begroting 2023 nw**	**Begroting 2024**	**Meerjarenbegroting 2025**	**2026**	**2027**
Bijdrage Gemeente Duiven	112.186	95.891	100.697	118.233	96.900	100.733	104.700
Bijdrage Gemeente Westervoort	56.093	47.946	50.348	59.117	48.450	50.367	52.350
Bijdrage Gemeente Zevenaar	168.280	143.838	151.045	177.350	145.350	151.100	157.050
Totaal Baten	**336.559**	**287.675**	**302.090**	**354.700**	**290.700**	**302.200**	**314.100**

Team Inkoop is altijd begroot op 3 fte in vaste dienst. In de primitieve begroting 2023 was dat ook het uitgangspunt, maar doordat in 2021 gesproken is over het eventueel teruggaan van de inkoopfunctie naar de gemeenten hebben 2 inkoopadviseurs ontslag genomen.

Aangezien de werkdruk bij het team Inkoop hoog is gebleven, door de vele vragen en de vele Europese aanbestedingen is dit in 2022 opgevuld met inhuur van 2 inkoopadviseurs.

Het eerste kwartaal 2023 zal een advies van Significant worden besproken in het bestuur over de voor- en nadelen van team Inkoop bij de RID. Afhankelijk van deze beslissing kunnen er vacatures opengezet worden of niet.

De verwachting is daarom dat in de 1^{e} tussenrapportage van 2023 het budget voor 2023 verhoogd gaat worden i.v.m. de kosten voor inhuur in plaats van vaste medewerkers. Gezien de arbeidsmarkt verwachten wij dat dat ook in 2024 nog voor een deel nodig zal zijn. Wij hopen dat vanaf 2025 team Inkoop nog steeds onder de RID gesitueerd is en weer uit een vast team van 3 fte bestaat.

11.4 Programma RSD

RSD

Lasten	Rekening 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Meerjarenbegroting 2025	2026	2027
Personele kosten	4.694.268	4.475.389	4.768.846	5.372.400	5.585.162	5.793.695	6.009.827
Huisvestingskosten	227.742	236.430	265.703	277.500	284.500	290.400	296.400
Automatiseringskosten	448.379	456.893	485.289	444.217	533.368	546.463	559.995
Facilitaire zaken	102.367	115.800	124.234	122.900	126.400	129.400	132.400
Advies en Controle	57.311	53.200	57.075	58.700	60.400	61.800	63.400
Ondersteunende dienst	97.968	110.000	115.505	120.100	124.700	129.100	133.600
Totaal lasten	**5.628.034**	**5.447.712**	**5.816.653**	**6.395.817**	**6.714.530**	**6.950.857**	**7.195.622**

Baten	Rekening 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Meerjarenbegroting 2025	2026	2027
Duiven: bijdrage exploitatie	1.359.336	1.396.614	1.478.424	1.618.895	1.708.909	1.768.605	1.830.409
bijdrage uitvoeringskst Tozo			-	-			
bijdrage dienstverlening	163.536	84.000	92.232	106.309	110.668	114.984	119.468
Westervoort: bijdrage exploitatie	814.315	968.203	1.028.549	1.126.275	1.188.898	1.230.429	1.273.426
bijdrage uitvoeringskst Tozo		-		-			
bijdrage dienstverlening	111.855	65.000	71.370	82.263	85.636	88.976	92.446
Zevenaar: bijdrage exploitatie	2.432.756	2.538.895	2.717.268	2.975.447	3.140.888	3.250.607	3.364.198
bijdrage uitvoeringskst Tozo		-	-	-			
bijdrage dienstverlening	526.236	345.000	378.810	436.628	454.529	472.256	490.674
Totaal Baten	**5.408.034**	**5.397.712**	**5.766.653**	**6.345.817**	**6.689.530**	**6.925.857**	**7.170.622**
Resultaat voor Bestemming	**-220.000**	**-50.000**	**-50.000**	**-50.000**	**-25.000**	**-25.000**	**-25.000**
Bestemmingsreserve Tozo	-75.000	-50.000	-50.000	-50.000	-25.000	-25.000	-25.000
BR Jongerenloket	-145.000						
Resultaat na Bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Personele lasten **€ 5.372.400**

In de 'Begroting 2023 nw' zijn de loonkosten aangepast op basis van het principe CAO-akkoord voor 2023. Voor 2024 is een indexering van 4,2% gebruikt conform de septembercirculaire. De grootste post binnen de personele lasten zijn de salariskosten. De interne salariskosten zijn geraamd op € 5.384.500,= op basis van 68,99 fte (inclusief de dienstverleningsovereenkomsten en projecten zoals ESF). De stijging van het aantal fte's is een gevolg van extra werkzaamheden in kader van LKS, meer kwaliteitscontroles, meer DVO-taken en ESF-project.

Voor de uitvoering van de LKS ontvangen de gemeenten via de algemene uitkering extra vergoedingen. De werkzaamheden worden door de RSD uitgevoerd, dus een vergoeding in lijn met de ontvangsten door de gemeente is gepast. De salariskosten zijn bepaald o.b.v. de begrote salariskosten 2024, aangeleverd door de ondersteunende dienst van 1Stroom.
Een deel van de formatie wordt bekostigd uit het Participatiebudget.

De structurele formatie bestaat uit de volgende functies:

Directeur	1,00	fte
Afdelingshoofden	3,00	fte
Managementondersteuning	0,78	fte
Beleidsmedewerkers	5,14	fte
Kwaliteitsmedewerkers	2,34	fte
Communicatie	0,83	fte
Finance & Control	3,47	fte
Klantmanagers (incl jobhunters, Bbz en jongerenloket)	27,17	fte
Inkomenscoaches	4,97	fte
Adm.Proces Begeleiders (LKS)	2,22	fte
Handhaving	1,51	fte
Applicatiebeheerders	1,89	fte
Medewerkers debiteuren-/uitkeringsadministratie	8,89	fte

Medewerkers receptie en facilitaire zaken	5,78	fte
Aantal structurele formatieplaatsen RSD de Liemers	68,99	fte

Huisvestingskosten **€ 277.500**

RSD is gehuisvest in de Turmac Cultuurfabriek in Zevenaar, het huurcontract is aangegaan in 2017 voor een periode 10 jaar. Naast de huur en servicekosten vallen hier de toiletbenodigdheden, catering, afvalkosten, WOZ-kst en afschrijvingskosten van de inrichting onder.
In 2023 is de huurprijs en de servicekosten met 14,6% verhoogd, voor 2024 is de indexering van de septembercirculaire toegepast.

Automatiseringskosten **€ 444.217**

De bijdrage die de RSD betaalt voor de dienstverlening van de RID is de grootste kostenpost € 236.317,=. Voor de directe applicatiekosten S4SD begroten wij € 186.300,=. Naast de applicaties die door de RID gefaciliteerd worden, zijn er nog 2 kleine SAAS applicatie voor handhaving en debiteuren voor totaal € 6.500,=.
In 2020 zijn de desktopcomputers vervangen door laptops met losse beeldschermen. Deze mobiele hardware wordt in 3 jaar afgeschreven. De vervanging stond gepland voor 2023 maar gezien de werkdruk bij zowel de RID als de RSD is dit verschoven naar 2024. Hierdoor is eenmalig in 2024 een zeer lage afschrijvingslasten, die in 2025 -gezien de gestegen aanschafprijzen- zal oplopen naar € 90.000,=. De laptops en telefoons zullen in 2024 vervangen worden.

Facilitaire zaken **€ 122.900**

Hieronder vallen onder andere de kosten van vakliteratuur, abonnementen, multi kopieer, verzekeringen, drukwerk, portokosten en koeriersdienst.
Het contract met de koeriersdienst is gewijzigd naar nog maar 2 keer per week.
Daardoor ontstaat hier een kleine verlaging van de kosten.

Advies en Controle **€ 58.700**

De accountantskosten, Cliëntenraad, juridische en overige advieskosten zijn hier begroot.
Dit is een aanname want het contract met de accountantsdienst moet in 2024 opnieuw worden aanbesteed, het huidige contract is ingegaan in 2020 voor 4 jaar met 2 keer 1 jaar verlenging.

Ondersteunende dienst **€ 120.100**

GR 1Stroom voert voor de SDL ondersteunende diensten uit op het gebied van:
Salarisadministratie, HRM, Telefonie, Facilitair e.d.
Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst opgesteld dat voor een deel bestaat uit fixed price afspraken en anders op basis van gemaakte uren maal tarief.
Aangezien de kosten zijn gebaseerd op de loonkosten is hierin ook de CAO-stijging verwerkt.

Bijlage 1: WID

1.1 Participatiebudget

Om de participatie van de inwoners in de samenleving te bevorderen, ontvangen gemeenten Participatiebudget. De RSD heeft in 2019 een start gemaakt met het LEON (Leer- En Ontwikkel Netwerk). Bij de inrichting van LEON is gebruik gemaakt van het werklandschap van VNG. Het werklandschap bestaat uit verschillende dienstverleningstegels, die gemeenten bieden om inwoners te ondersteunen in re-integratie en plaatsing op werk. Op al deze onderdelen is instrumentarium aanbesteed, zodat we passend aanbod klaar hebben liggen, die klantmanagers direct kunnen inzetten in de begeleiding.

Na de Business Case RSD (1-1-2019 tot 30-6-2021) heeft de RSD een nieuwe Bestuurlijk opdracht voorgelegd aan de opdrachtgevers. Deze opdracht is eind 2021 vastgesteld door de gemeenteraden. De nieuwe Bestuurlijke opdracht loopt van 1-7-2021 tot 1-1-2024 waarvoor in 2022 en 2023 Liemers breed één miljoen per jaar extra budget ter beschikking wordt gesteld. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd.

In de primitieve begroting 2023 was het participatiebudget geïndexeeerd met 1,9% per jaar. Maar de kosten van de re-integratiebureaus zijn gekoppeld aan de CBS-index die ultimo 2022 extreem hoog was. In onderling overleg is afgesproken om dit niet te hanteren en te kiezen voor 9% met uitzondering van de jobcoaches. Het was regionaal al toegezegd dat zij wel de CBS-index ad 14,5% mochten volgen.
Daarom is ook voor het participatiebudget een 'Begroting 2023 nw' opgesteld in lijn met de 9% kostenstijging. Voor de jaren 2024 en verder wordt aangesloten bij de prijsindexen van de september circulaire 2022, zijnde 2,4% voor 2024 en 2,5% voor 2025 en 2% voor 2026 en 2027.

Paritcipatie-budget	Definitief 2022	Begroot 2023	Begroting 2023 nw	Begroot 2024	Meerjarenbegroting		
					2025	2026	2027
Duiven	719.048	727.316	780.265	798.991	818.966	835.345	852.052
Westervoort	499.064	504.798	541.547	554.544	568.408	579.776	591.372
Zevenaar	1.331.889	1.347.338	1.445.424	1.480.114	1.517.117	1.547.460	1.578.409
Totaal RSD	**2.550.001**	**2.579.452**	**2.767.236**	**2.833.650**	**2.904.491**	**2.962.581**	**3.021.832**

1.2 Inkomensdeel

Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 en voor de inzet van loonkostensubsidie. Het budget is ongeoormerkt: een gemeente mag een overschot vrij besteden, maar moet een tekort in beginsel ook zelf opvangen.

De RSD zet daarom stevig in op uitstroom/(part-time)plaatsingen indien noodzakelijk met behulp van loonkostensubsidie en/of jobcoaching om een verlaging c.q. stabilisatie van het aantal uitkeringsgerechtigden te realiseren. Maar zelfs bij stabilisatie blijven de gevolgen voor het saldo van het I-deel onduidelijk. In het algemeen geldt dat wanneer de RSD beter presteert dan het landelijk gemiddelde het budget toereikend zou moeten zijn. Indien de RSD slechter presteert dan is de kans reëel dat er tekorten ontstaan. Het landelijke verdeelmodel is echter niet optimaal. Hierdoor blijft het lastig om het toekomstige saldo van het I-deel correct te ramen.

Een gespecificeerde inschatting maken van de bestandsontwikkelingen over 2 jaar is altijd al onzeker. Maar nu na 2 jaar Covid 19 met allerlei beperkingen en de oorlog tussen Oekraïne en Rusland maakt dit het extra onzeker. Daarom beperken wij ons tot een indicatie op totaal niveau.

Er worden maandrapportages opgemaakt waarbij elke keer de prognose voor het lopende jaar opnieuw wordt beoordeeld.

In de septembercirculaire 2022 is een prognose gemaakt van de bijstandsontwikkeling. In de meerjarenbegroting 2023-2026 waren wij uitgegaan van een stabilisatie van het aantal klanten. Maar om aan te sluiten bij de septembercirculaire hebben wij ook hier een 'Begroting 2023 nw' opgemaakt. Boven de aantallen staat het percentage waar vanuit gegaan wordt in de septembercirculaire.

Bestands-ontwikkeling	Definitief 2022	Begroot 2023	Begroting 2023 nw	Begroot 2024	Meerjarenbegroting		
					2025	2026	2027
% tov T-1	-4,0%	0%	+2,3%	+3,1%	+1.8%	+2,4%	+2,3%
Aantallen	1920	1997	1964	2025	2061	2111	2160

Dit betreft het aantal klanten!

Een prognose van de uitkeringen ten opzichte van de budgetten voor de gemeenten geeft op dit moment een zeer vertekend beeld omdat de bevoorschotting nog geen rekening houdt met de stijging van het minimumloon van 10% per 1 januari 2023.

RSD geeft in de maandrapportage altijd inzicht in de Prognose van de uitkeringen Participatiewet ten opzichte van de bevoorschotting.

Relaties tussen de geldstromen
De verschillende geldstromen staan niet los van elkaar. Ze hebben invloed op elkaar:

- Het Participatiebudget beïnvloedt de andere uitgavenposten. Met het Participatiebudget financiert de gemeente haar re-integratie-inspanningen. Wanneer men een groot deel van het Participatiebudget beschikbaar stelt aan de RSD kunnen er meer re-integratieactiviteiten worden ingezet met als verwacht resultaat dat er meer klanten zullen uitstromen. Hierdoor wordt de druk op het Inkomensdeel verminderd.
- Met ingang van 1 januari 2022 is er een apart budget voor de verstrekkingen van de Loonkostensubsidies (LKS). Dit budget is uit het BUIG budget gehaald en wordt gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten. De toepassing van LKS zal breder worden ingezet. Voorheen werd LKS alleen ingezet als er een loonwaardemeting was met een registratie in het doelgroep register. Nu wordt regionaal beleid opgesteld waarbij ook gekeken wordt naar de duur dat iemand al in de uitkering zit. Dus een aanzienlijke verruiming van de toepassing. Wij zullen dit in 2023 goed monitoren.
- Het Participatiebudget beïnvloedt ook de uitvoeringskosten. Een deel van de uitvoering (gericht op re-integratie) mag ten laste van het Participatiebudget worden gebracht. Deze kosten komen daarmee niet meer ten laste van de budgetten voor de uitvoeringskosten. Door het beperkte Participatiebudget t.b.v. de RSD zal hier nauwelijks gebruik van kunnen worden gemaakt.
- Tussen de uitvoeringskosten en het inkomensdeel bestaat een vergelijkbare relatie als tussen het Participatiebudget en het inkomensdeel. De uitvoeringskosten en de uitgaven ten laste van het inkomensdeel zijn over het algemeen positief met elkaar gecorreleerd. Meer geld voor de uitvoering kan leiden tot een kwalitatief betere uitvoering en daardoor minder mensen die afhankelijk zijn van een uitkering.

1.3 Dienstverlening

De RSD voert op verzoek van gemeenten ook extra werkzaamheden uit die buiten de kerntaken vallen. Hiervoor werkt de RSD met dienstverleningsovereenkomsten.

De RSD oriënteert zich op de ontwikkelingen en op de mogelijkheden om de bestaande dienstverleningsovereenkomsten verder uit te breiden en onderzoekt de mogelijkheden voor eventuele samenwerking met andere gemeenten.

De te leveren diensten worden vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO).
De taken en activiteiten van de dienstverleningsovereenkomst zijn o.a.:

- Opmaak uitkeringsdossier, verzorging betalingen
- Controle facturen
- Beleidsadvies, aanvragen kinderopvang; incl. SMI
- Afhandelen aanvragen Bijzondere bijstand/Minimabeleid
- Uitvoeren van huisbezoeken in het kader van de Bijzondere bijstand
- Verzorging debiteurenadministratie
- Doorvoering van Gemeentelijke Basis Administratiemutaties in Suite
- Levering van kengetallen per gemeentelijk budget
- BRP-onderzoek/Adresonderzoeken
- Applicatiebeheer S4SD en S2SR
- Cognosbeheer
- Ontwikkelen Cognos rapportages
- Suwinet beheer, audits
- Detachering sociaal team
- Adviesondersteuning zelfstandigen
- Advies en schuldhulpverlening zelfstandigen
- Wet inburgering
- Studietoeslag

Uitgangspunt is dat de te leveren diensten kostendekkend moeten zijn. Voor de meeste onderdelen worden prijsafspraken gebaseerd op tijdsbesteding maal tarief, maar er zijn ook taken die op basis van nacalculatie afgerekend worden met de gemeenten. Zeker bij de nieuwe taken (adviesondersteuning zelfstandigen, Advies en schuldhulpverlening zelfstandigen en Wet inburgering) zal in 2023 en 2024 inzicht verkregen moeten worden over de benodigde tijdsbesteding en noodzakelijk niveau.
In 2022 waren de werkzaamheden in verband met de uitkeringen Energietoeslag en leefgelden ROOO extra werkzaamheden waardoor de Vergoedingen voor de DVO zijn opgelopen naar 8 ton.

Voor de gemeente Duiven, Westervoort en Zevenaar gezamenlijk verwacht de RSD voor 2024 nu ongeveer een bedrag van € 625.200,= aan inkomsten te ontvangen.

Omschrijving	bijdrage Duiven	bijdrage Westervoort	bijdrage Zevenaar	TOTAAL RSD
Dienstverlening				
Bijzondere bijstand	9.000	8.000	90.000	107.000
Kinderopvang	26.000	13.000	40.000	79.000
Planning en Control	10.000	8.200	20.000	38.200
Hulp bij het huishouden			9.000	9.000
Rolstoelvoorziening			9.000	9.000
Vervoersvoorziening			9.000	9.000
Woonvoorziening			9.000	9.000
Wmo-begeleiding			30.000	30.000
Jeugdzorg			95.000	95.000
Jeugdzorg crisis			30.000	30.000
Detachering medewerker Sociaal team	25.000	17.000	33.000	75.000
Begeleiding zelfstandigen	3.000	3.000	3.000	9.000
SHV zelfstandigen	6.000	1.000	16.000	23.000
Inburgering	30.000	18.000	55.000	103.000
Bijdrage per gemeente	**109.000**	**68.200**	**448.000**	**625.200**

Bijlage 2: Geprognosticeerde meerjarenbalans

Geprognoticeerde balans

Activa	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	Passiva	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
Vaste activa					**Eigen vermogen**				
					Bestemmingsreserve Tozo	82.000	57.000	32.000	7.000
					Totaal Eigen vermogen	**82.000**	**57.000**	**32.000**	**7.000**
Materiele vaste activa					Overige lening met rentetypische				
Investeringen met economische nut	4.549.173	4.111.340	3.902.675	3.902.675	looptijd > 1 jr	1.917.183	1.513.174	1.107.464	700.000
Totaal vaste activa	**4.549.173**	**4.111.340**	**3.902.675**	**3.902.675**	**Totaal vaste passiva**	**1.917.183**	**1.513.174**	**1.107.464**	**700.000**
Vlottende activa					**Vlottende passiva**				
Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jr					Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd > 1 jr				
Uitzettingen SKB	500.000	500.000	500.000	500.000	Kasgeldlening				
Overige vorderingen	400.000	400.000	400.000	400.000	Overige schulden	2.200.000	2.250.000	2.250.000	2.250.000
Liquide middelen	250.000	250.000	250.000	250.000	**Overlopende passiva**				
Overlopende activa					Verplichtingen begrotingsjaar,				
Overige nog te ontv. Bedragen	75.000	75.000	75.000	75.000	betaald volgend begrotingsjaar	1.574.991	1.516.166	1.738.210	2.170.675
Totaal vlottende activa	**1.225.000**	**1.225.000**	**1.225.000**	**1.225.000**	**Totaal vlottende passiva**	**3.774.991**	**3.766.166**	**3.988.210**	**4.420.675**
Totaal	**5.774.173**	**5.336.340**	**5.127.675**	**5.127.675**	**Totaal**	**5.774.174**	**5.336.340**	**5.127.674**	**5.127.675**

Bestemmingsreserve Tozo

Datum	Toevoeging	Onttrekking	Saldo
31-12-2020	202.630		202.630
31-12-2021	54.440		257.070
31-12-2022		75.000	182.070
31-12-2023		50.000	132.070
31-12-2024		50.000	82.070
31-12-2025		25.000	57.070
31-12-2026		25.000	32.070
31-12-2027		25.000	7.070

EMU-saldo

Voor een gemeenschappelijke regeling zijn geen referentiewaarde vastgesteld, daarom heeft een berekening van het EMU-Saldo geen toegevoegde waarde.

Bijlage 3: Taakvelden

Bestuur

Taakvelden	Realisatie 2022	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
0.4 Overhead	28.095	49.405	51.200	53.100	54.900	56.800
Totaal	**28.095**	**49.405**	**51.200**	**53.100**	**54.900**	**56.800**

RID

Totaal Exploitatie RID

Taakvelden	Realisatie 2022	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
0.1 Bestuur	46.840	48.500	49.700	51.000	52.100	53.200
0.2 Burgerzaken	129.652	172.813	176.430	180.030	182.930	185.930
0.4 Overhead	4.402.572	4.975.815	5.262.126	5.419.824	5.569.030	5.679.178
0.61 OZB Woningen	205.610	201.326	205.825	210.425	214.225	218.025
2.1 Verkeer en vervoer	125.023	126.793	128.477	129.377	130.177	130.977
3.3 Bedrijfsloket	22.317	49.847	51.009	52.109	53.009	53.909
7.4 Milieubeheer	18.161	18.380	18.849	19.249	19.649	20.049
8.1 Ruimtelijke ordening	154.594	160.347	163.961	167.661	170.761	173.861
8.3 Wonen en Bouwen	82.472	85.318	87.281	89.381	91.081	92.881
Totaal	**5.187.240**	**5.839.138**	**6.143.657**	**6.319.056**	**6.482.962**	**6.608.009**
Verschil is bijdrage RSD	379.444	397.457	422.617	436.568	449.463	462.795
	5.566.684	**6.236.596**	**6.566.274**	**6.755.624**	**6.932.424**	**7.070.804**

Inkoop

Taakvelden	Realisatie 2022	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
0.4 Overhead	336.559	302.090	354.700	290.700	302.200	314.100
Totaal	**336.559**	**302.090**	**354.700**	**290.700**	**302.200**	**314.100**

RSD

Taakvelden	Realisatie 2022	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
6.1 Samenkracht en burgerpart.		154.565	169.955	178.424	184.704	191.208
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorz	71.006	71.006	78.076	81.966	84.851	87.839
6.3 Inkomensregelingen	2.498.097	2.271.295	2.491.729	2.615.769	2.690.425	2.786.358
6.5 Arbeidsparticipatie	2.769.384	3.135.915	3.453.877	3.624.607	3.767.443	3.896.556
6.6 Maatwerkvoorzieningen WM	18.387	27.581	30.327	31.838	32.959	34.120
6.71a Hulp bij de huishouding (W	124.062	9.194	10.109	10.613	10.986	11.373
6.71b Begeleiding (WMO)	27.581	27.581	30.327	31.838	32.959	34.120
6.72a Jeugdhulp begeleiding	91.936	91.936	101.090	106.128	109.863	113.732
6.73c Jeugdhulp met verblijf overi	27.581	27.581	30.327	33.347	36.667	40.318
	5.628.034	**5.816.653**	**6.395.817**	**6.714.530**	**6.950.857**	**7.195.622**

SDL

Taakvelden	Realisatie 2022	Begroting 2023 nw	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
0.1 Bestuur	46.840	48.500	49.700	51.000	52.100	53.200
0.2 Burgerzaken	129.652	172.813	176.430	180.030	182.930	185.930
0.4 Overhead	4.767.226	5.327.310	5.668.026	5.763.624	5.926.130	6.050.078
0.61 OZB Woningen	205.610	201.326	205.825	210.425	214.225	218.025
2.1 Verkeer en vervoer	125.023	126.793	128.477	129.377	130.177	130.977
3.3 Bedrijfsloket	22.317	49.847	51.009	52.109	53.009	53.909
6.1 Samenkracht en burgerpart.	-	154.565	169.955	178.424	184.704	191.208
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorz	71.006	71.006	78.076	81.966	84.851	87.839
6.3 Inkomensregelingen	2.498.097	2.271.295	2.491.729	2.615.769	2.690.425	2.786.358
6.5 Arbeidsparticipatie	2.769.384	3.135.915	3.453.877	3.624.607	3.767.443	3.896.556
6.6 Maatwerkvoorzieningen WM	18.387	27.581	30.327	31.838	32.959	34.120
6.71a Hulp bij de huishouding (W	124.062	9.194	10.109	10.613	10.986	11.373
6.71b Begeleiding (WMO)	27.581	27.581	30.327	31.838	32.959	34.120
6.72a Jeugdhulp begeleiding	91.936	91.936	101.090	106.128	109.863	113.732
6.73c Jeugdhulp met verblijf overi	27.581	27.581	30.327	33.347	36.667	40.318
7.4 Milieubeheer	18.161	18.380	18.849	19.249	19.649	20.049
8.1 Ruimtelijke ordening	154.594	160.347	163.961	167.661	170.761	173.861
8.3 Wonen en Bouwen	82.472	85.318	87.281	89.381	91.081	92.881

Bijlage 4: Totaaloverzicht KPI's RSD vanuit Bestuurlijke opdracht 2021-2023

1. •200 klanten (trede 2b. t/m 4.) -> Werkfit (trede 5.)
2. •100% klanten (trede 2b t/m 4.) worden actief begeleid
3. •Te begeleiden groep 80% actief binnen Liemers netwerk (LEON, werkgevers etc.)
4. •Minimaal 305 geplaatst op (parttime) werk, scholing, zelfstandig beroep (invloed RSD)
   •Waarvan minimaal 30 met een doelgroepregistratie
5. •Duurzame plaatsing, langer dan zes maanden, minimaal 80%
6. •Exploitatiekosten binnen de bestaande financiële middelen
7. • Minimaal een 8 voor klanttevredenheid